

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

PEOPLES VOICE, the only Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lithuanian Press Assn., P. O. Sta. C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 888

PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 15, 1948, TORONTO, ONTARIO

M E T A I X V I I

KADK Konvencija už Demokratiją Unijose

VICTORIA, B. C. — Čia vykstanti Kanados Amatų ir Darbo Kongreso konvencija 600 balsų prieš 100 užgyrė prezidento Bengough ir visos centralinės tarybos pasiūlymą prieš Frank Hall, kuris sulaužė Kongreso konvencijos torimus.

Frank Hall, kaip žinia, be centralinės tarybos žinios, prijungė prie tarptautinės jūrinių unijos taip vadina- mą Sullivano jūrinių uni- ją, norėdamas sudaužyti tei- sėtą jūrinių uniją — Ca- nadian Seamens Union.

Prezidentas Bengough sa- vo kalboj pažymėjo, kad CSU yra teisėta unija, val- džios užgirta ir ponas Hall neturėjo teisės daryti sky- mus prieš ją, ypač tokio sun- kaus streiko metu.

Jis taipgi griežtai atmetė idėją, kad čia yra komuniz- mo klausimas. Jis pastebėjo, kad pamatinis unijų princi-

DOMINIJŲ VADAI TARIASI LONDONE

LONDON. — Čia susirin- ko politiniai britų dominijų vadai aptarimui imperijos apsiginklavimo, ekonomijos ir kitų reikalų.

Dalyvauja devynių šalių vadai. Kanadą turėjo atsto- vauti premjeras King, bet jis sunegalėjo, tad jo vieton pri- buvo kitas.

Penkmetinis Planas Čekoslovakijai

PRAHA. — Čekoslovakijos parlamentui vyriausybė patiekė penkmetinį planą, kuris prasidės su pradžia se- kamų metų.

Parlamentan įneštas bilius, kuris numato visą eilę prie- monių verstinam darbui. Bi- lius taikomas dykaduoniams ir visiems tiems, kurie neat- lieka savo darbo prievolių.

Parlamentas apsvarstęs bi- lių, kuriuo nustatoma baus- mė už prasižengimus prieš valstybės saugumą. Už kurs- tymą prie karo numatoma bausmė nuo vienerių iki pen- kių metų. Bus baudžiamų ir kunigai, jeigu jie varys pro- pagandą prieš demokratine valstybę.

pas yra jų teisės turėti to- kius viršininkus, kokių na- riai nori, o ne tokius, kokių siūlo samdytojai.

Hall šalininkai pasirodė didelėj mažumoj, nors gana agresyvūs. Delegatų tikrini- mo komisija nepriėmė Hall ir jo unijos delegatų, kurių yra 25, bet tas klausimas bus pa- keltas vėliau. Ar jiems bus duota teisė turėti balsą šioj konvencijoj, dabar negalima pasakyti.

LONDONO SPAUDA APIE GRAIKIJĄ

LONDON. — Įtakingiausias Londono "Times" pri- pažįsta, kad taip plačiai iš- reklamuota graikų armijos ofensyva prieš partizanus, nedavė jokių pasekmių. "Times" abejoja ar verta A- merikai mėti pinigų į graikišką maišą.

Konservatyviškas "Sun- day Observer" įtarpino tele- gramą iš Atėnų, kurioj taip pat sakoma, kad rojalistai nieko nelaimėjo ir negali lai- mėti.

Staciatikių Bažnyčia Prieš Vatikaną

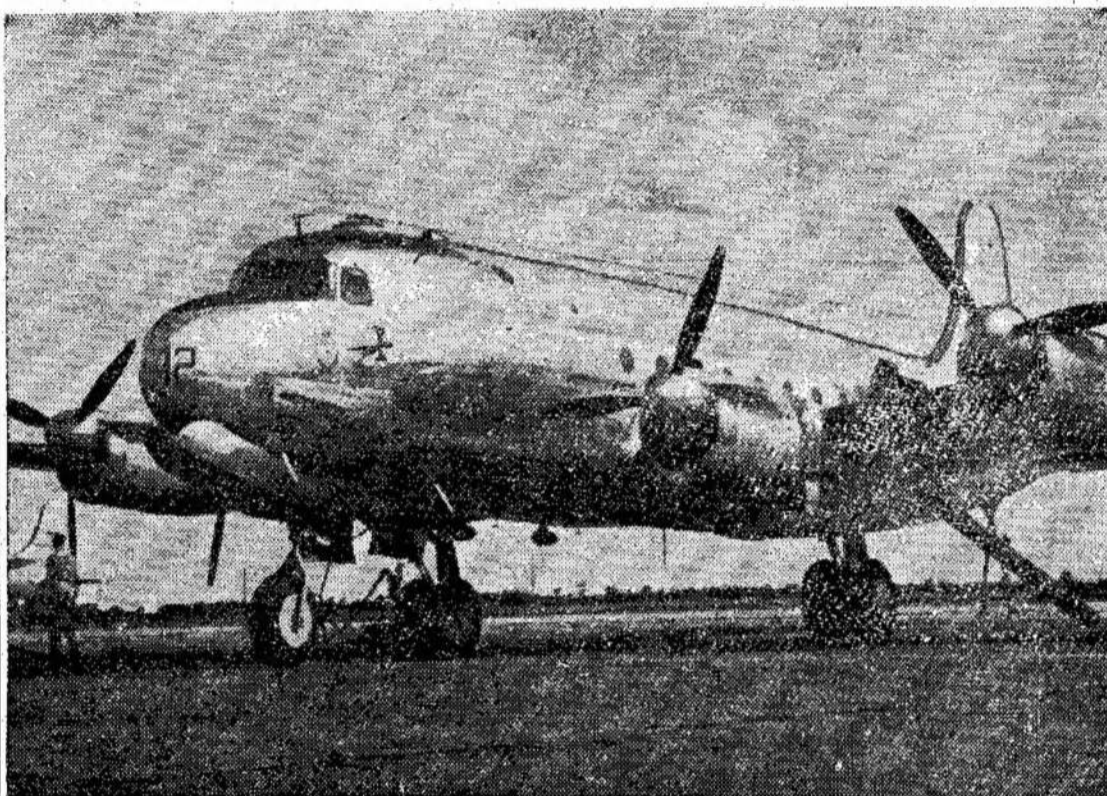
MASKVA. — Maskvos patriarchato organas prane- ša, kad staciatikių bažnyčia atsisako dėtis sąjungon su anglikonų bažnyčia ir tuo pačiu sykiu griežčiausioj for- moy smerkia Vatikano poli- tiką.

Sako: "Vatikano politika yra antikrikščioniška, anti- demokratiška ir antitauti- nė."

Maskvoj įvyko staciatikių vadovybės konferencija, ku- rion iš užsienio atvyko Kon- stantinopolio, Rumunijos, Serbijos ir Bulgarijos vys- kupai.

Staciatikių vadovybė atsi- šaukia į visus religiniai nusi- teikusius žmones darbuotis už taiką.

LONDON. — Vokietijoje, Austrijoje ir Italijoje randa- dasi apie 550,000 pabėgėlių iš rytinės Europos. Be to, yra 400,000 benamių, norin- čių atvykti Amerikon.

Vakarinių jėgų užsispyrimas neiš Berlyno kainuos ir mums. Valdžia praneša, kad

Kanados orlaivynas prisidės prie britų ir amerikiečių or- laivynų ir padės gabenti

reikmenas į Berlyną. Nuo- traukoj — vienas iš orlaivių, kurie būsia naudojami.

Čiorčilas Ragina Nebaust Nacių

LONDON. — Karo meto Britanijos premjeras Vinsto- nas Čiorčilas, kalbėdamas konservatų konvencijoj je

KINJOS KOMUNISTŲ STAMBI PERGALĖ

NANKING. — Iš aukštų militarinių sferų praneša, kad Čiangkaišeko jėgos bu- vo priverstos apieisti Čang- čuną, Mandžurijos sostinę.

Mandžurijos sostinę Čang- čuną komunistų vadovauja- ma liaudies armija buvo ap- gulus per gan ilgą laiką.

Kritinga Padėtis Peru Respublikoj

LIMA. — Sąjudis prieš vy- riausybę pasireiškia visuose šalies kraštuose. Militariniai lėktuvai patruliuoja visus di- desnius vieškelius. Apie nau- jus susirėmimus praneša iš Trugillo, Arequipa, Chimbo- te.

Gauta žinių, kad Trugillo organizuoja civilių armiją iš 60,000 žmonių, rengiasi mar- šuoti ir užimti sostinę Lima.

Sąjudžiui prieš valdžią va- dovauja Apr. Partija, kurią vyriausybė paskelbė esant nelegale.

Visoj šalyj prasidėjo masi- niai areštai. Valdžia tikisi sukilimus nuslopinti.

Llandudne, Valijoj, prašyte prašė amerikiečius nenaikin- ti atominių bombų, nes jei a- merikiečiai sunaikintų jas, tai jie nužudytų žmonijos laisvę.

Prakeikęs komunis t u s, Čiorčilas perėjo prie nacių klausimo. Jis piktinosi, kad britų valdžia norinti teisti kaip kariškus kriminalistus feldmaršalą Rundstetą ir ki- tus.

Visais atžvilgiais, sako Čiorčilas, traukimas teisman- tų Hitlerio sėbrų yra klai- dingas. Jis nori, kad būtų do- vanoti visi nusizengimai, ko- kius papildė naciai.

Darbiečių lyderiai, kurie jau atsilepė į konservatų ly- derio kalbą, nesidžiaugia, nors karo metu jie dirbo su juomi iš vieno.

Ameuran Bevan, sveikatos reikalų ministeris, pareiškė, kad Čiorčilo kalba konvenci- joj padarė didelę žalą tarp- tautiniams santykiams.

Emanuel Šinvel, apsigyni- mo ministeris, pareiškė, kad karo meto premjeras yra pa- vojingas taikai.

"Ponas Čiorčilas buvo di- dis karo vadas," pareiškė Šinvel. "Štai kodėl jis nori kito karo. Ponas Čiorčilas yra blogame ūpe nuo visuo- tinių rinkimų. Jis kaip ta pri- madona, kuri atsisako eiti ant steidžiaus, jeigu jis ne- sprogtantis."

Bevanas sako, kad Čiorči-

las pamiršta, jog jis vado- vavo intervencinėms jėgoms, kurios norėjo nužudyti Ta- rylų Sąjungą vos gimus.

ČIANGAS ATSPRASE UŽ NEĮVYKDYMA SAVO PASIZADĖJIMO

NANKING. — Generalisi- mas Čiangkaišekas susišaukė savo sėbrus ir atsprasė vi- sų viešai, kad jis negalėjo iš- pildyti pasižadėjimo sumuš- ti komunistus.

Jis kaltino žmones, kurie neįvertinę "konstitucinės de- mokratijos" ir nepadėję jam vesti karą.

Sulaikė Prezidento Trumano Pasimojimą Siųst Atstovą Maskvon

WASHINGTON. — Prezi- dentas Trumanas buvo pasi- mojęs pasiųsti Maskvon spe- cialų pasiuntinį, vyriausį tei- sėją Fred Vinsoną, pasikal- bėjimui su Stalinu, bet vals- tybės sekretorius ir kiti jo patarėjai prikaltėjo jį atsi- sakyti nuo to plano.

Kai tik pasklido gandai apie prezidento Trumano pa- simojimą, tuojaus atskrido iš Paryžiaus generolas Mar- šalas. Sakoma, kad Maršalas buvo labiausiai priešingas to- kiai misijai.

Asidairius Po Kanada

Šio mėnesio 24 dieną Kanadoje apvaikšiojama Jungtinių Tautų Diena. Paminėjimas rengia Jungtinių Tautų Asociacija Kanadoje. Tai bus jau trečios metinės Jungtinių Tautų sukaktuvės. Šis minėjimas rengiamas pagal Jungtinių Tautų seimo priimtą rezoliuciją spalio 31 dieną, 1947 metais, kurioje pasakyta, kad spalio 24 diena turi būti pašvęsta plėtimui Jungtinių Tautų idėjos supažindinant žmones su Jungtinių Tautų siekais ir atsiekimais.

Nors Jungtinės Tautos turi daug sunkumų sutaikymui tautų, tačiau ta organizacija atlieka milžinišką darbą žmonijos labui. Verta žmonėms susipažinti su ta organizacija ir jos siekais bei atliktais darbais.

Tuojaus prasidės labdarinių organizacijų vėjus už sukėlimą \$8,000,000 visoj Kanadoj. Šis fondas, aptarnaujamas 700 skirtingų labdarinių organizacijų Kanadoje, yra žinomas kaip Raudono Plunksnos fondas.

Minėtos organizacijos veikia beveik po visus Kanados miestus ir miestelius ir padeda beveik keturiems milijonams žmonių, beveik trečdaliui Kanados gyventojų. Daugiausia rūpesčio teikiama senjems, nedarbo prispaustiems, sergantiems, našlaičiams ir t.t.

Aukos šiam fondui išskaitomos iš pajamų ir nereikia už tai mokėti pajamų mokesčių, jeigu pakvitavimai pridedami prie pajamų mokes-

čių atsiskaitymo blankų paaišginant metų.

Meožio industrijos darbininkai Britiš Kolumbijoj susidūrė su nauja bėda. Jų unijos centras Jungtinėse Valstijose, iš kurio jie pasitraukė dėl neparodymo jokios simpatijos, kada Jungtinių Valstijų autoritetai su laikė jų delegaciją į konvenciją, per teismą užsaldė pinigų.

Kaip ir paprastai, kanadiečių unija kaltina esant komunistų vadovybę. To ir užtenka, kad paneigti narių teises.

Išėina, kad Kanados meožio industrijos darbininkai neturi jokių teisių unijoj.

Plieno darbininkai kalba apie naujus reikalavimus samdytojams. Jie nori ne tik algų pakėlimo, bet ir seno amžiaus pensijų ir pašalpos ligoje.

Anglies kasėjai Jungtinėse Valstijose, kuriems vadovauja John L. Lewis, išsikovojo tokias pensijas, nors labai daug vargo turėjo.

Senatorius J. G. Turgeon, kalbėdamas armijos, laivyno ir orlaivyno veteranų asociacijos susirinkime, pareiškė, kad veteranai, kenčia nuo baimės patekti į bedarbių eiles.

Jis reikalavo, kad seimas imtųsi atatinamų žygių jau dabar, kad nedarbas nepasikartotų.

Kalbėdamas apie reikalą įvesti verstina senatvės apdraudą, jis pažymėjo, kad

stoka saugumo Kanadoje nuvaro į kapus daugiau žmonių, negu kuri kita priežastis.

Vidutinis kanadietis, sako jis, nuo pat lopšio iki grabo, kenčia baimę netekti darbo, neturėti kuo išmaitinti šeimyną.

St. Catherines miestelyje tebestreikuoja 2,600 General Motors korporacijos auto darbininkų. Jie pradėjo streiką liepos 14 dieną.

Jie reikalauja, kad jų algos būtų sulygintos su Oshawoj dirbančių tos pačios korporacijos darbininkų algomis.

Tiesiog nesuprantama, kodėl korporacija nenori mokėti tokių algų, kokias ji moka kituose miestuose.

Kanadietis

Brazilijos Lietuvių Vieša Padėka

Mes, Brazilijos lietuviai, kuriuos lanko brangus svečias Liaudies Balsas, stiprinamas tautinė ir demokratinė dvasioj ir keldamas viltį sulaukti geresnės ateities, neturime žodžių atsidėkoti tiems mūsų broliams, kurie užprenumeravo mums tą brangią dovaną — demokratišką laikraštį.

Jūsų, tautiečiai, kilnūs gestai vienija mus visus, išblaškytus už mūsų gimtinės ribų, bendram tikslui.

Mes, Brazilijos lietuviai, neturime teisės turėti demokratiško lietuviško laikraščio, kuris padėtų mums mūsų reikaluose, kuris teiktų mums žinių iš gimtojo krašto.

Kuriam doram lietuviui gali nerūpėti savo gimtinė? Čia be žodžių suprantama — didelis džiaugsmas sužinoti, kas dedasi atgimusioj tėvynėj, gyvenančioj be ponų.

Brangūs tautiečiai! Už tą brangią dovaną mes tariame draugišką ačiū visiems užprenumeravusiems mums Liaudies Balsą. Neužmiršime jūsų niekad.

Grupė L.B. Skaitytojų

VEDA APSIVALYMA

VARSUVA. — Lenkijos Socialistų Partija išmetė kelis šimtus narių, kaip klasišnių priešų.

Socialistai ir komunistai, eidami prie abiejų partijų suvienijimo, stengiasi apvalyti savo eiles nuo nepatikimų elementų.

Ukrainoj ir Sibire Geriausias Derlius

MASKVA. — Ukrainos valstiečiai šiemet davė valstybei pusę milijono tonų grūdų daugiau, negu perėjais metais.

Sibiro kolektyviai ir valstybiniai ūkiai taip pat labai gerai pasirodė. Kiek iš viso valstybė gavo kviečių, tai Sibiro dalis prilygsta ketvirtadaliui. Sibiro ūkiai beveik visu šimtu nuosimčių mechanizuoti.

Pagrindu to gero derliaus planuojama žymiai išplėsti maisto industriją. Rugsėjo mėnesį duonos ir pyragų gamyba padidėjo 40 nuosimčių.

Cukraus gamyba pakilo 20 nuosimčių.

Ar Jūs Persikėlėt

arba

Pakeitėt Pavardę Nuo 1943 Metų?

... jei taip, tai užpildykite šią kortą ne vėliau spalio 31

Form titled 'NOTICE OF CHANGE OF ADDRESS AND NEW RESPONSIBLE SAVINGS PORTION'. It includes fields for name, address, and other personal details. The form is addressed to the Deputy Minister of National Revenue in Ottawa.

Sugražinomy sutaupų čekiai už 1943 ir 1944 metus bus išsiųsti kovo 31, 1949 metų.

Ziūrėkit, kad jūsų čekis pasiektų jus išpildydami sekančias instrukcijas.

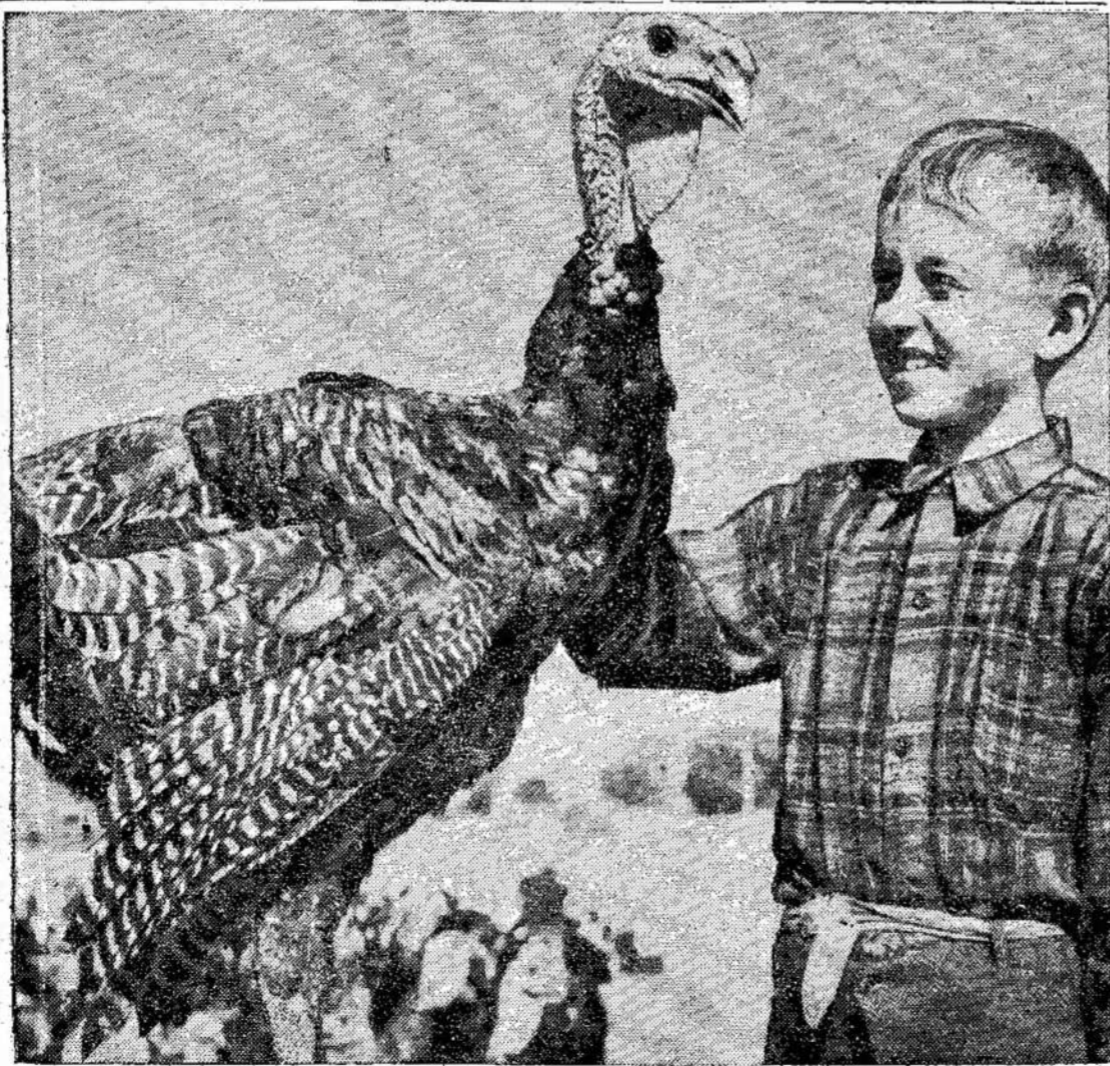
1. Jeigu jūsų pavardė ir adresas yra tie patys, kaip kad buvo 1943, nesiųskite kortos. . . jūsų čekis pasieks jus kovo mėnesį.
2. Jeigu jūs pakeitėt pavardę ar adresą nuo 1943 metų, nueikit į paštą, gaukit specialę "Change of Address" kortą, užpildykite ir pasiųskite tuojaus.
3. Jeigu jūs ir pasiuntėt kortą praėjusiais metais, vistiek užpildykite vieną šiais metais, jeigu jūsų pavardė ar adresas pasikeitė nuo 1943 metų.

Department of National Revenue

Taxation Division

Ottawa

Hon. J. J. McCann, M.D.
Minister of National Revenue

Padėkos diena, kuri buvo švenčiama praėjusį pirmadienį, paprastai yra kalakutų nelaimės diena, ir jiems nė-

ra už ką dėkoti. Bet šiemet ir jie turi kam dėkoti. Aukštos kainos, kaip praneša laikraščiai, išgelbėjo daugelį ka-

lakutų nuo peiko ar kirvio. Dauguma dėkotojų pasitenkino višta.

Nat

Kvalifikacija žemės ūkui

246 Tautų šiam mėnesiui binius ekonomų d

Jauniej ko dirbti likos apskaičiavimo, buvusių techniku, čiają tar žemės ūkų.

Pusantr

Lietuvogoginės išleido šio vadinio milijono vadovėlių, 40 knygų, joms, su ir panaš

Lietuviai Meo In

Lunačomeno imetais bukoji grupiai pa daug naujų. Taip lietuvišk Kauno d dantai ir R. Tump H. Kura tistė M.

4,500 Ne Apie Me

Vilnia nos bibli niu met naujausi Leningra gomis. J lininkų: no, pro Skrobaus Tarybų S veikalai. Bibliot susideda sistemati naujausi gomis.

Naujos I

Boržu kais Ras kė tik v dien tos je įsteig zijos da bei intel tarpe — Be to, a darytos lės. Nat įsteigta nio ūki nautojų

Naujo rōmos (Biržu

Naujienos iš T. Lietuvos

Kvalifikuoti Kadrai Žemės Ūkiui

246 Tarybų Lietuvos studentų šią vasarą išlaikė žemės ūkio technikumų valstybinius egzaminus ir gavo agronomų diplomus.

Jaunieji specialistai išvyko dirbti į įvairias respublikos apskritys, Vilniaus, Joniškėlio, Kauno ir kiti respublikos miestų žemės ūkio technikumai išleido jau trečiąją tarybinę kvalifikuotų žemės ūkio darbuotojų laidą.

Pusantro Milijono Vadovėlių

Lietuvos valstybinė pedagoginės literatūros leidykla išleido šiemet 91 atskiro pavadinimo leidinį bendru 1,5 milijono tiražu. Jų tarpe: 18 vadovėlių pradinėms mokykloms, 40 — vidurinėms, eilė knygų mokytojų seminarijoms, suaugusiųjų mokykloms ir panašiai.

Lietuviai Maskvos Teatro Meno Institute

Lunačarskio vardo teatro meno institute praėjusiais metais buvo sukurta lietuviškoji grupė. Šįmet grupė žymiai padidėjo, kadangi yra daug naujai priimtų studentų. Taip pat aktorijų fakulteto lietuviškąją grupę priimti Kauno dramos studijos studentai ir kauniečiai aktoriai: R. Tumpa, H. Vansevicius, H. Kurauskas, šiaulietė artistė M. Rasteikaitė ir kit.

4,500 Naujų Knygų Apie Mediciną

Vilniaus mokslinė medicinos biblioteka buvo paskutiniu metu papildyta 4,500 naujausiomis Maskvoje ir Leningrade išėjusiomis knygomis. Jų tarpe žymių mokslininkų: akademiko Zaleno, profesorių Gelšteinio, Skrobausko ir kitų garsių Tarybų Sąjungos specialistų veikalai.

Bibliotekos knygų fondas, susidedas iš 98,000 knygų, sistematiškai papildomas naujausiomis medicinos knygomis.

Naujos Mokyklos

Buržuazinės Lietuvos laikais Raseinių apskrityje veikė tik viena gimnazija, šandien tos apskrities teritorijoje įsteigtos keturios gimnazijos darbininkų, valstiečių bei inteligentijos vaikams, jų tarpe — viena staugusiems. Be to, apskrityje naujai atidarytos 3 pradinės mokyklos. Nauja pradžios mokykla įsteigta Skoratiškio tarybinio ūkio darbininkų ir tarnautojų vaikams.

Naujos gimnazijos atidarytos taip pat Papilyje (Biržų apskr.), Kamajuose

(Rokiškio apskr.), Dotnuvoje (Kėdainių apskr.) ir kitose respublikos apskrityse. Paskutiniu metu švietimo įstaigų tinklas tose apskrityse padidėjo 7 gimnazijomis ir 14 progimnazijų. Žymiai padidėjo pradinė mokyklų skaičius. Mokinių skaičius padidėjo daugiau kaip 55 tūkstančių.

170 Naujų Dainų

170 dainų sukūrė per pastaruosius metus respublikos kompozitoriai. Dainos sukurtos pagal tarybinių poetų žodžius, daug yra ir liaudies dainų.

Jury komisija, į kurią įeina Meno Reikalų Valdybos pirmininkas drg. Banaitis, kompozitoriai Švedas, Kleckis, Kaveckas ir kiti, atrenka geriausias dainas, kurias rekomenduoja muzikos kolektyvams išpildymui.

Prasidėjo Teatrų Sezonas

Tarybų Lietuvos teatruose prasidėjo naujas žiemos sezonas. LTSR Operos ir baleto teatras atnaujino A. Rubinsteino operą "Dėmonas". Kauno dramos teatras repetuoja naują pjesę rašytojo A. Gričiaus "Gyvenimo ponaš Pšipodolskis". Jaunimo teatras ruošia pastatymui tarybinio rašytojo B. Gorbatovo kūrinį "Tėvų jaunystė". Respublikinis dramos teatras papildė savo repertuarą M. Gorkio ir J. Baltošio pjesėmis. Klaipėdos muzikinės komedijos teatras drauge su kitais pastatymais parodys komišką operą "Kornevilio varpai". Panevėžio teatras šį sezoną parodys rašytojo Klenovo kūrinį "Mokinė", vaizduojantį didvyrišką lietuvių tautos duktės Marytės Margytės gyvenimą.

Istorinių Paminklų Tyrinėjimas

Tarybų Lietuvoje užregistruota ir paimta valstybės apsaugon daugiau kaip 500 istorinių liaudies architektūros paminklų, kuriuos atdžiai tyrinėja tarybiniai mokslininkai. Jau ištirta 120 objektų, pagal kuriuos padaryti brėžiniai, laikomi kaip mokslo medžiaga. Architektūros paminklai tyrinėjami būsimais architektais, Vilniaus dailės instituto ir Maksvos bei Leningrado architektūros institutų studentais.

Vilniaus Konservatorijoje

Vilniaus valstybinėje konservatorijoje prasidėjo nauji mokslo metai.

Po konkursinių priėmimo kvotimų atrinkti ir priimti 26 nauji studentai — darbi-

ninkų, valstiečių ir tarybinės inteligentijos vaikai.

Konservatorijoje penki fakultetai: fortepijano-vargonų, orkestrinis, vokalinis, dirigentų-chorinis ir tertiškai-kompozitorinis. Daug dėmesio kreipiama į ansamblinį ir meninį darbą. Operos klasei vadovauja respublikos nusipelnęs meno veikėjas, Štalininės premijos laureatas Tallat-Kelpša. Studentų scenos pasiruošimą ir režisūrą operos studijoj veda TSRS liaudies artistas, Štalininės premijos laureatas Dauguvietis. Režisierius Kernagis dėsto režisūrą.

"Tarybinis Pabaltijis"

Tarybų Sąjungos ekranuose demonstruojamas naujas dokumentalinis filmas "Tarybinis Pabaltijis". Šiame fil-

me parodomi Tarybinio Pabaltijo respublikų — Lietuvos Latvijos ir Estijos — laimėjimai. Tarybų Lietuvoje buvo nufilmuotās stachanovininkų darbas įmonėse, darbininkų miestelis Nidoj, derliaus nuėmimas savaeigių kombainu Stalino vardo žemės ūkio artelėj, kurortai Palanga ir Birštonas.

Žiūrovai pamatė ekrane Tarybų Lietuvos sostinę — Vilnių: paminklą, pastatytą Tarybinės Armijos generolo U. D. Černiachovskio, kritišio kovose už Vilniaus išlaisvinimą, garbei, centriniame miesto magistratę — Gedimino gatvę, Gedimino kalną ir kitus Vilniaus kampelius. Filme parodyti atstatomieji darbai sostinėje, dalyvaujant Tarybų Lietuvos darbo žmoniems.

Liaudies Sveikatos Apsauga

P. PENKAUSKAS

Lietuvos TSR Sveikatos Apsaugos Ministras

Kaimo gydytojas Pranas Vaičiulis 1939 metais "Medicinos" žurnale, išeinančiame buržuazinėje Lietuvoje, įdėjo straipsnį, kuriame nupiešė bausių sveikatos apsaugos padėties vaizdą. Lietuvos kaime, kuris buvo tais metais.

"Mano kabinete, — rašė Vaičiulis, — būdavo scenos, kada sunkiai sergančius difteritu vaikus, gimdytojai norėdavo vežti atgal į namus, kadangi vaistai buvo brangūs..."

"... Dažnai dar gydytojai ima nuo gimdyvės po 70-80 litų, o ligoninėje ima po 20-25 litus už normalų gimdymą. Už buvimo ligoninėje laiką vėl reikia mokėti. Tai buvo labai brangu. Ligoninėse veikė už operacijas tarifas, nustatytas daug metų atgal".

Vaičiulis užbaigė straipsnį kreipimusi: "Reikia, kad chirurginė pagalba būtų prieinama valstiečiams, o nebūtų vien tik turtingųjų privilegija. Reikia mažiau galvoti apie biznį, o daugiau kreipti dėmesį į žmonių sveikatą ir jų interesus."

Nėreikia nė kalbėti, kad Lietuvos kaimo gydytojo kreipimasis buvo balsu, šaukiančiu tyruose! Medicina buržuazinėje Lietuvoje kaip tik ir buvo bizniui, pelningu dalyku.

Valstybinių gydymo įstaigų tinklas buvo nedidelis. Pacientas turėjo mokėti už viską: gydytojui už apžiūrėjimą, už buvimą ligoninėje, už procedūras, už vaistus.

Užtat plačiai išplėtė savo veiklą privatus gydytojas, gydytojas eksploatatorius. Daugiau miklūs ir versti gydytojai — komersantai įsidarydavo nuosavas ligonines, dvarus, daugiaaukščius namus. Besivaikant pelno, daž-

atostogas tūkstančiai Lietuvos darbininkų, tarnautojų ir valstiečių.

Tarybiniai sveikatos apsaugos organai rėdo ypatingą rūpestį medicinos įstaigų tinklo išplėtimui kaime. Tai suprantama, nes buržuazinės Lietuvos sąlygose kaimo gyventojų sveikatos apsauga buvo daugiausiai apleista sritimi.

Valstiečių aptarnavime ypatingai didelis vaidmuo tenka apskričių ligoninėms. Tai jau ne tokios ligoninės, kokios buvo Lietuvoje 9-10 metų atgal. Dabar ligoninės turi gerai įrengtus kabinetus, aprūpintas aukštai kvalifikuotais chirurgų terapeutų, ginekologų ir kitų specialybių gydytojų kadrais.

Prie ligoninių yra poliklinikos, vaistinės, moterų ir vaikų konsultacijos.

Didelę svarbą gyventojų sveikatos apsaugai turi kaimų gydymo ruožai. Jų Lietuvoje yra 250. Ruožių darbas vyksta pagal patyrimą, įgytą iš broliškųjų tarybinių respublikų. Praėjusiais metais Lietuvos kaimo gydytojų grupė atliko ekskursiją po Maskvos srities kaimus. Ši ekskursija padėjo pritaikyti Lietuvos kaimuose pirmaujančius medicinos pagalbos, tarybinių kaimų gyventojams organizacijos metodus.

Kaimų ruožuose dirba daug tikrų savo darbo entuziastų. Toki gydytojai, kaip Apeikytė Moletų valsčiuje, Utenos apskrityje, Vasaitis Svedasų valsčiuje, Kupiškio apskrityje, Kriščiūnas Kėdainių apskrityje ir daug kitų.

Lietuvoje jau keletas metų dirba avio greitosios pagalbos stotis. Tik paskutiniu metu sanitarinės aviacijos lėktuvai padarė apie 300 skridimų į tolimiausius respublikos kampelius. Jie pristato į vietas prityrusius specialistus ir medikamentus.

Kaimų medicinos įstaigų tinklas visą laiką papildomas naujais kadrais. Šiais metais respublikos aukštosios medicinos mokyklos davė kaimui 264 gydytojus ir 64 farmaceutus.

Didžiausias dėmesys teikiamas sanitarinėms — profilaktinėms priemonėms kaimo. Sanitarijos ir Higienos Institutas, įsteigtas prie Lietuvos TSR Sveikatos Apsaugos Ministerijos, reguliariai vykdo Lietuvos valstiečių gyvenimo sanitarinių sąlygų tyrimą. Sanitarinėmis temomis paskaitų skaitymas kečia kaimo gyventojų kultūrą, padeda kovoti su gimdanciomis ligas priežastimis.

Iš viso tik devyni metai atgal gydytojas Pranas Vaičiulis svajojė apie tuos laikus, kada medicinos pagalba bus prieinama visiems gyventojams. Tie laikai atėjo.

Liaudies Balsas

VIENTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS URAUGIJOS
ISEINA SYKI Į SĄVAITĘ

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto, 3, Ontario, Canada.
ASMENISKAI KREIPĖTIS: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: WAverley 0592

AR GALIMA TIKETIS KO GERA IS KARO?

Šiandien žmogus, kuris atvirai kovoja prieš karą, ne labai populiarus. Organizacijos, kurios kovoja už taiką, pravardžiuojamos Maskvos įrankiais. Valdantieji rateliai kreivomis akimis žiūri į tuos, kurie agituoja už taiką. Ap- lamai imant, įsivaizduojama, kad tie žmonės, kurie smer- kia barškinimą ginklais, eikvojimą bilijonų apsiginklavi- mui, yra Tarybų Sąjungos simpatikai, komunizmo rėmė- jai ir t.t.

Reikia, tačiau, būti visai naiviam, kad nesuprasti, prie- ko karas veda. Jeigu kas įsivaizdina, kad karas glėtų duo- ti kokią nors naudą, tas visai mažai įmato. Toks žmogus visai nežiūri į praeitį ir nemąsto apie ateitį, apie pasekmes, kokias karas duotų.

Nemanykime, kad tik kairieji nemato nieko gera ka- re. Blaiviau protaują žmonės iš kitų srovių taipgi nemato nieko gera kare. Štai pasiskaityt, ką rašo konservatyvus žmogus, Globe and Mail kolumnistas, J. V. McAree. Dary- damas išvadas, ką naujas karas duotų, McAree rašo:

"Karas gali ateiti, bet lai nei vienas nemano, kad pa- saulis bus geresnis po karo. Pasaulis bus blogesnis; visos tautos pasaulyje bus blogesnė padėty. Apart netekimo gy- vybės, išekvojimo turto, visų sunkumų ir nepatogumų, vi- sokios valdiškos kontrolės, visi trukumai, visoki trukdy- mai paprasto žmogaus gyvenimo bus padauginti ir sustip- rinti bėgyje sekančio karo, ir tėsiai per visą gentkartę ar daugiau karui pasibaigus. Jeigu mes laimėsime, mums reiks maitinti badaujančius rusus, vietoj gelbėjimo belgų ar graikų. Jeigu mes pralaimėsime, komunizmas paims viršų; jeigu mes ir laimėsime, komunizmo pavojus nei kiek nesumažės. Jeigu bus ne komunizmas, tai koks nors fašiz- mas. Mūsų laisvės bile atsitikime žus ir rasi niekad nesu- grįš. Tos pačios laisvės, už kurių išgelbėjimą žus milijonai, bus jų laidotuvių laužas. Demokratija gali žūti ištiesam tūkstančiui metų."

Taip tai įsivaizduoja karo pasekmes konservatyvus žmogus, atkaklus Tarybų Sąjungos ir komunizmo oponentas. Jis nėra vienas iš komunistų oponentų, kurie numato tokią katastrofą, jeigu dar vienas karas įvyktų.

Kova prieš karą yra pamatinis dalykas šiandien gy- nime demokratijos, žmonių gerovės ir civilizacijos. Kurie atvirai trokšta karo, tie yra arba mažai įmatą žmonės, ar- ba imperjalistinės propagandos apakinti. Karas gali at- nešti naudą tik tiems, kuriems senai nerūpi nei demokra- tija, nei civilizacija, nei visa kita, ką brangina žmonija. Jiems doleris virš visko.

PASIDARBUOKIT DĖL LIAUDIES BALSŲ

Prasideda Liaudies Balso vėjus gavimui naujų skai- tytojų ir atnaujinimui senų bei sukėlimui aukų. Nereikia nei aiškinti, kad tai svarbi Kanados lietuvių darbymetė.

Liaudies Balsas yra nepavaduojamas Kanados lietu- vių įrankis. Jis praneša, kas dedasi mūsų senoj tėvynėj Lietuvoj. Jis praneša, ką veikia Kanados žmonės. Jis pra- neša, kas dedasi lietuvių tarpe, jų organizacijose.

Be to, Liaudies Balsas atstovauja pažangias idėjas, idėjas, kurios laužia kelius į šviesesnę ateitį, į gražesnę pa- saulį, laisvą nuo prietarų ir išnaudojimo.

Prie to, Liaudies Balsas duoda skaitytojams gražaus pasiskaitymo, talpindamas apysakas, vaizdelius, eilėraš- čius, moksliskus ir politinius straipsnius. Vien dailiosios literatūros dalykai kainuotų daugiau, negu jo prenumera- ta kainuoja, jeigu skaitytojams reikėtų isigyti juos knygų formoj. Į Liaudies Balsa eina rinktiniai dalykai, geriausių autorių.

Pasidarbavimas dėl Liaudies Balso yra labai kilnus dalykas. Liaudies Balso platinimas yra skleidimas apšvie- tos. Kas gali nevertinti skleidimo apšvietos tarp savo tau- tiečių?

Liaudies Balso redakcija kviečia pažangiuosius Kana- dos lietuvius pasidaruoti per šiuo du mėnesius dėl su-

KAS NAUJO PASAULYJE

Ateina žinios, kad klasinis susikirtimas naujose demo- kratijose gerokai paastrėjo. Tą paastrėjimą išsukė kele- tas faktorių.

Pirmoj vietoj, žlugimas karinio laikotarpio koopera- cijos tarp Tarybų Sąjungos ir kapitalistinių kraštų. Tarptautinė nesantaika su- ardė ir klasinę kooperaciją kiekvienoje šalyje.

Naujos demokratijos sura- do, kad neįmanoma praveisti tarimus, kuomet kapitalisti- nės grupės šalyje turi daug galių. Jos trukdo ir net sa- batažuoja gamybą nacionali- zuotose industrijose su tiks- lu parodyti, kad nacionaliza- cija neduoda gerų pasekmių.

Liaudies vaidžios, visa tai prieš akis turėdamos, buvo priverstos imtis didesnės ini- ciatyvos ne tik prieš senojo režimo liekanas, bet ir per- organizavime ekonomij o s. Tas sukėlė daugiau opozici- jos irgi, nes palietė daugiau privatiškų interesų, stambes- nių ūkininkų. Stambesnieji ūkininkai sujudo kovoti prieš kolektyvų organizavimą.

Tas užpylė daugiau gazoli- no ir ant tarptautinių san- tykių, nes smarkiau palietė užsieninį kapitalą, pabėgu- sių kapitalistų viltis ir kita. Tas išsukė griežtesnį taip vadinamą vakarų bruzdėji- prieš rytus. Tas paastrino nesantaikas ir tarp darbinin- kų srovių.

Karo metu buvo prasplė- tus viltis, kad atėjo gadynė taip vadinamo demokratinio progreso. Buvo įsivaizduoja- mas labai skaištus gyveni- mas. Atrodė, kad kapitalis-

tai ir darbininkai karo metu išmoko kooperuoti ir atlikti tokius darbus, kokių niekad nebuvo galima įsivaizduoti. Tas viskas dingo. Patinka mums, ar ne, klasių kova plinta po visą pasaulį.

Pranešimai iš Paryžiaus, kur Jungtinių Tautų seimas posėdžiauja, rodo, kad visos bėdos tenai paeina iš to, jog rusai nepasiduoda daugumos valjai. Ot, jeigu būtų galima visus klausimus išspręsti dauguma balsų, viskas būtų sutvarkyta labai greitai, vi- si klausimai būtų tuojuo iš- spręsti.

Tame ir bėda, kad valsty- bių vyrai įsivaizdina, jog to- kia tvarka tikrai būtų pasa- lio išganymas. Gyvenime, ta- čiau, taip nebūna.

Paprastoj miesto valdyboj ne visada dauguma balsų sprendžiama. Didžiuma turi atsakyti nuo tam tikrų sie- kių, kuomet mato, kad jie visuomenės bus atmeti, o jei kaip — dar gali išsukti maištą, pakenkti tos daug- mos interesams ateityje.

Įsivaizduokit keletą meškų tarp 50 tigrų. Meškos gali būti labai atkaklios, bet bū- damos tikrai kelios niekad negalės atsilaukyti.

Tarybų Sąjunga su kelio- mis naujomis demokratijo- mis gali būti visuomet nuga- lėtos balsų dauguma. Didži- ma gali nubalsuoti okupuoti jas, pakeisti jų vyriausybes, pasidalinti ir daug kitų da- lykų padaryti.

Jungtinės Tautos nėra pa- prastas seimelis. Tai tautų taikymo organizacija. Disku-

sijomis, nuolaidomis ir kito- mis priemonėmis reikia siek- ti pašalinimo nesutarimų. Nubalsavimai nieko nereikš, jeigu jie bus prieš vienos ar kelių tautų gyvybinius inte- resus. Tik labai naivūs dip- lomatai gali įsivaizduoti, kad balsavimai gali ko pasiekti.

Sprendžiant iš pranešimų, atrodo, kad vakarinės jėgos siekia tam tikro moralio pa- laikymo iš daugumos tautų, kad tą panaudoti derybose su Tarybų Sąjunga.

Kaip ten nebūtų, Jungti- nės Tautos yra pasaulio iš- eitis. Tik tenai tautų atsto- vai gali pasibarti, pasiderėti, pasikeisti nuomonėmis. Rei- kia turėti viltį, kad galų ga- le jos nuramins išjudintą pa- saulį.

Kanada yra dominija, da- lis britiškų tautų draugijos. Britanija yra kaip ir motina. Tačiau nereikia įsivaizdinti, kad Kanada ir Britanija ne- sidera, kaip lietuviai sako, kaip žydai, kada eina preky- bos klausimas.

Nesenai buvo atlėkęs Kana- donas ponas Stafford Cripps su tikslu ištaisyti prekybi- nius reikalus. Pasirodo, kad Kanados eksportas Britani- jon per šiuo metų aštuonius mėnesius buvo mažesnis ant \$20,000,000, negu tuo pačiu laiku praėjusiais metais.

Iš Crippso kalbos galima spręsti, kad Britanija yra verčiama daugiau prekiauti su Tarybų Sąjunga ir kitais rytiniais kraštais. Matote, tenai galima pirktis gami- niais, o Kanadoje ir Jung- tinėse Valstijose reikia ame- rikoniškų dolerių. Kita tuose kraštuose galima pirktis ža- liaivos, kai Kanadoj ir Jung- tinėse Valstijose daugiausia reikia pirktis jau gaminius.

Buvo labai daug kalbama apie Berlyno blokadą. Dar daugiau kalbama dabar. Bet Tarybų Sąjungos atstovas A. Višinskis pareiškė Jungti- nių Tautų seime Paryžiuje, kad jokios blokados nėra.

Jis sako, kad berlyniečiai gali nusiprkti, ko jiems rei- kia, tarybinėj miesto dalyje. Kitaip sakant, joks bėdas jiems negrūmoja. Be to, juk vakarinės jėgos gali įsigi- bentį maisto ir kita orlai- viais.

Kanada numato skirti ka- ro reikalams \$300,000,000. Pulkininkas Wallace Go- forth, buvęs Kanados karinių tyrinėjimų direktorius, siūlo skirti po \$500,000,000 į me- tus.

Karinių industrijų savini- kams tokie skyrimai tiesiog kvepia.

stiprinimo laikraščio, kuris ištikimai tarnauja lietuvių vi- suomenei jau 16 metų.

ILSĖKIS

V. VALSIŪNIENĖ

Tavų sapnų didus, galingas siekis
Žeme su saulės spinduliu nutįs. . .
Ilsėkis, mano karžygy, ilsėkis, —
Gimtuosius klonius apglėbė rimtis.

Sušnero mariom vasarajai aukso,
Kantrioji žemė — ji viena tylės, —
Tavęs tik niekad os nebesulauksim,
Kalbėsi mums iš žiedo pakelės.

Išgirsime miškų galingą aidą,
Jauni klevai prie kelio išsities.
Ir kas, kad kartą saulė nusileido, —
Kas myli laisvę, tam nėra mirties. . .

. . . Ėjai pirmyn, širdis kai alpo, rodos,
Tik sąmonė kartojo: nepalink!
Pakelėje nuo kraujo temo gruodas,
O žingsniai vedė savo žemės link — — —

Tavų sparnų didus, galingas siekis
Žeme su saulės spinduliu nutįs. . .
Ilsėkis, mano karžygy, ilsėkis, —
Gimtuosius klonius apglėbė rimtis.

1945

Pastabos

Valstybės sekretorius Gibson aną dieną, kalbėdamas Hamiltono Kinsmenų Klubo susirinkime, pareiškė, kad reikia padėti naujiems imigrantams, nes juos pasigausią komunistai.

Girdi, komunistai deda pastangas, kad nauji imigrantai nevirstų gerais kanadiečiais.

Tuo tarpu jie, suprask, kapitalistai, gali didžiūti kaip atkakliausi demokratinų teisių gynėjai.

Geras daiktas, kad nors baimė komunistų verčia tuos ponus atsiminti ateivius. Seniau, kada komunistų nebuvo, ant dirbtuvių vartų būdavo plakatai su užrašu, kad sveturgimių nereikia.

Bet ateivis dar turi daug sunkumų.

Kiti jau antri metai Kanadoje, bet spauda dar vis seigia jiems DP titulus.

Kiti jau po 20 metų Kanados piliečiai, bet vis dar svetimšaliai.

Tai gi, ne komunistai, o kapitalistai neleidžia ateiviui tapti geru kanadiečiu. Jie nepripažįsta kanadiečiu ir po to, kai žmogus išbūna piliečiu 20 metų.

Aną dieną spaudoj buvo paveikslas vieno lietuvių studento. Kartu buvo pranešta, kad jis dirba po 10 valandų į naktį, per šešias naktis savaitėje, ir gauna virš 20 dolerių. Už 60 valandų darbo viešbutyje nakties metu nemoka nei \$25.00!

Tai taip gelbsti imigrantams "patrijotai".

Nauji ateiviai jiems ne nauji kanadiečiai, o darbo jėga, pigi darbo jėga.

Darbininkų unijos ir organizacijos stengiasi padėti naujiems kanadiečiams gauti žmoniškesnį atlyginimą.

Jos nori, kad nebūtų diskriminacijos.

Aišku, tas tur būt ir yra skaitoma pastangomis padaryti juos blogais kanadiečiais.

Gerą kanadietis tur būt yra tas, kuris nuolankiai ver-gauja išnaudotojams.

Kurie patyrėm ponų geradarystę, šiahdien jos visai nenorim. Mes už tai ir raudoni ir blogi kanadiečiai.

J. Y.

STUDENTŲ DEMONTRAC.

TEHERANAS. — Penki tūkstančiai žmonių, daugumoje studentai, dalyvavo demonstracijoj prieš vyriausybę.

Demonstrantų obalsiai buvo: "Šalin diktatūra. Šalin britų agentai!"

Šioj nuotraukoj matote 274 pėdų Montmorency vanden-puolį, tik be vandens. Stoka lietaus privertė Kvebeko provincijos hidroelektros stotį nukreipti vandenį į kitą srovę ir palikti šį vandenpuolį sausą.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Kaip Išspręsti Vokietijos Problemas

Nežiūrint propagandos, taipgi ir išleidimo "Baltos Popieros", mūsų vyriausybė negali įtikinti ir daugelio Amerikos žmonių, kad už Berlyno krizį kalta Tarybų Sąjunga.

Kolumnistas Walter Lipmann, kurio niekas nelaiko ne tik radikalų, bet ne liberalų, sako, kad mūsų užsienio politika labai suklupo. "Tos klaidos padarymu mes davėme Sovietams progą, kurią jie greit pasinaudojo pasiėmimui diplomatinės iniciatyvos."

Kitas kolumnistas Irving Pflaum, sako, kad perdavimas Berlyno krizio Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai gal būti moraliai stiprus, bet legaliai silpnas žygis.

Jis sako, kad Amerika privalo laikytis susitarimo padaryto dar pirma Vokietijos pasidavimo. Ji to nesilaiko. Legaliai Tarybų Sąjunga gali išvaryti mūsų karines jėgas nevien iš Berlyno, bet ir iš Vienos.

Tarybų Sąjunga, kaip skelbia Maskvos radijas, pasipriešino perkėlimui Berlyno ginčo į J. T. Saugumo Tarybą, nes ši taryba neturi teisės tai spręsti. TSRS sako, tą reikalą privalo spręsti Keturių Didžiųjų užsienio ministrų ir jie turėtų tuojau laikyti konferenciją.

Perdavimas to į Jungtines Tautas tik toliau nutęs tą reikalą, o ne išspręs jį. Atrodo, kad ne TSRS nori atidėlioti jo išsprendimą, bet mūsų vyriausybė to nori. — Vilnis.

"Koks Baisus ir Sunkus Yra Anglių Kasimas"

"... Sūnus Jonas, nors ir pavargęs po darbo, bet nepatingėjo mums aprodyti anglių kasyklas. Vienur, kitur patys apžiūrėjome, o pagaliau nuvežė prie savo šachtos (duobės), uždegė šviesas ir į požemį. Požemyje apžiūrėjome kasamą anglių, išvaikščiojom visus koridorius ir vos gyvi išlipom ant kranto. Kuteno nervus drėgmė ir baimė būti užgrūtam..."

"Kiekvienas atminčiai pa-

ēmėme iš gilumos kasyklų po gabalėlį anglies. Dabar sakome, kai kursime krosnij, visuomet prisiminsime, koks baisus ir sunkus yra anglių kasimas."

Kas ir kur taip sakė?

Ponia A. Vaišnienė, laikraštyje Amerikoje — tame laikraštyje, kuris yra kartėmis prakeikęs ir raudoninės kovotojus už geresnes darbo sąlygas ir uždarbius darbininkams, sykiu ir angliakasiams.

Vis dėlto gerai, kad ponias pasakė, jog svečiai-viešnios, išėję iš Shenandoah'rio kasyklos, kur juos buvo nuvežęs Kygolienės sūnus Jonas, jautėsi "vos gyvi" vien tik nuo apžiūrėjimo. Gal mainiečių ateities kovose nesusidės su Amerikos raudonbaubiais. — Laisvė.

Ponais Buvę ir Palikimą

Klaidą daro tie, kurie mano, kad pono titulas paprastam broliui lietuviui nebetinka. Bent jau kas liečia pabėgėlius, jie "visi ponuoti ir dėl tos ponybės nei kiek nesijaudina..." Taip rašo koks ten "Romulas".

Ko Romulas ir jo kolegos pasigenda, tai tų gerų laikų, kuomet Lietuvoje "ponais buvo ir fabriko direktorius, ir to paties fabriko darbininkas, lygiai kaip ūkininko samdinė buvo panelė, o jo žmona ponias." (Naujienos, rugs. 30 d.)

Tų "laimingų" ir "gerų" laikų tebeverkia ne tik Romulas, bet ir visas Naujienų štabas. Jie Lietuvos bolševikams negali atleisti, tarp kitų baisių "nuodėmių", dar ir už tai, kad jie panaikino ponus. Vietoje ponų, dabar Lietuvos žmonės vadinasi drau-

SYPSENOS

Kas yra vanduo

Mokytoja paprašė Jonuką išaiškinti, kas yra vanduo. Nukramtęs gerą galą paišelio, Jonukas parašė:

"Vanduo yra bespalvis skystis, kurs pasidaro tam-sus, kada nusiprausi jame".

Kaip leidė, geriau

Vyras, pamatęs moteriškų pančiakų išpardavimą, norėjo nupirkti porą savo žmonai, bet moterys taip veržėsi, kad jis niekaip negalėjo dasimušti prie pardavėjos. Galų gale pradėjo alkūnėmis kelią skintis.

"Klausyk," sušuko moteris. "Ar tamsta negali elgtis kaip džentelmenas?"

"Taip," atsakė vyras, "bet kada aš elgiausi kaip džentelmenas, tai vis buvau nustumtas. Dabar aš bandau taip, kaip leidės daro".

Bet jis perka

Chirurgas: — Štai mano sąskaita. Gali sumokėti šimtą dolerių dabar, o likusius kas savaitę po 25 dolerius.

Pacientas: — Išrodo kaip automobiliaus pirkimas.

Chirurgas: — Taip, aš perku automobilių.

gais!

—
Žymioji Lietuvos poetė V. Valsiūnienė sako:

"Norėjote, kad jums dainas dainuočiau,

Kad girčiau atrūgas gleivėtos praeties, —

Ne tam, ne tam mane pagimdė močia,

Kad būčiau pranašu puvėsių ir mirties."

Lietuvos poetas nūdien dainuoja žmonėms, kurie stato naują gyvenimą, kurie siekia šviesos, gražios ateities. Jam nepakeliui su tais, kurie nori istorijos ratą pasukti atgal, sugrąžinti prispaudą ir išnaudojimą.

Poetė sako:

"Sveika žemele būk Neries ir Nemunėlio!

Veidmainius nusimetus nuopečių.

Ir Baltijos bangoj ir trupinėlyj smėlio,

Didybę tavo, tėviške, jaučiu."

— A. Birba, Laisvėj.

Dėl Berlyno Nebus Karo

PRAHA. — Čekoslovakijos premjeras Antonin Zapotocky, savo kalboj, pasakytaj parlamentė, davė šį užtikrinimą: "Mūsų šalis nebus įvelta karan dėl krizio Berlyne. Ir iš viso, dėl tos priezasties, karo nebus."

Premjeras išdėstė parlamentui penkmetinio plano bruožus.

Skambančios Stygos

JOVARAS

Skambančių stygų virpantis balsas,
Skriski žaliaisiais laukais,
Skriski į tolius, nuostabus garsas,
Žemės kraujuotais takais.

Skambančių stygų balsas galingas,
Kilęs iš sielos kančių,
Stiprinki širdis, jautriai graudingas,
Vargo žmonių verkiančių.

Skambančios stygos, laudj suburkit
Rauti pelėsius minties,
Laisvą, galingą norą sukurkit —
Trokšti gražios ateities.

Skambančios stygos, dainą užtraukit
Laisvės, brolybės, tiesos,
Seno pasaulio melą sugriaukit,
Griaukite rūmus tamsos.

Skambūs akordai, neškite laimę,
Skriedami audrų sparnais,
Darbo žmonijai grožį — ne baime,
Drebančiais meilės balsais.

Skambančios stygos, jūsų virpėjims
Naują poeziją tvers,
Grožiui žmonijos lapų šlamėjims,
Vėjo užimas pritaras.

1905.VIII.1

VASILIUS GROSMANAS

Treblinkos Pekla

Žemė į rytus nuo Varšuvos palei vakarinę Bugą yra smėlynės, raistai, spygliuočių ir lapuočių miškai. Žemėvaizdis neįtikėtai kaimiškai labai mažai. Keleivis turi saugotis smėlėtų kelių, kuriuose ratai skęsta į smėlį iki ašių, ir pėsčiam labai sunku eiti.

Vidury šio tuščio krašto stovi maža, nuošali Treblinkos stotis ant Siedleco geležinkelio šakos. Apie 60 kilometrų nuo Varšuvos ir netoli nuo Malkinios stoties, kur sueina geležkelių linijos iš Varšuvos, Bialystoko, Siedleco ir Łomžos.

Daugelis tų, kurie buvo atvežti į Treblinką 1942 metais, turėjo progą keliauti šiuo keliu prieš karą. Žiūrėdamas į neįtikėtai pušų, smėlio, daugiau smėlio ir vėl pušų, krūmų ir šilų peizažą, netraukiančius stoties pastatus, geležkelio susikryžiavimus, pirmkarinis keleivis galėjo leisti savo žvilgsniui stabtelėti momentui ant vienos linijos geležkelio, einančio iš stoties į mišką, dingstančio tarp pušų. Šis kelias vedė prie duobės, iš kurios baltas smėlis buvo imamas dėl industrinių reikalų.

Smėlio duobė randasi apie keturius kilometrus nuo stoties tuščioje plote, apsuptame iš visų pusių pušynais. Žemė čia prasta ir valstiečiai nedirba jos. Tokiu būdu, žemė nuoga, išskyrus keletą lopinėlių samanų ir vieną kitą nususia pušelę. Kartais praklekia kuoša ar dudutis, bet nei joks paukštis nekrauna čia lizdo.

Ši tuščia žemė yra ta vieta, kurią Heinrich Himmler, SS Reichsführer, pasirinko ir patvirtino dėl žudynės, kokios žmonija nėra mačiusi nuo primityvio barbarizmo dienų iki mūsų dienų. Čia buvo vyriausia SS žudynė, prašokanti Sobiboro, Majdanecko ir Osviecimo žudynes.

Treblinkoj buvo dvi kempės: darbo kempė No. 1, kur dirbo įvairių tautų kaliniai, vyriausiai lenkai, ir žydų kempė No. 2.

No. 1 kempė arba baudžiavimoji kempė buvo arti smėlio duobės, netoli miško. Tai buvo viena iš šimtų tūkstančių panašių kempinių, hitlerininkų įsteigtų okupuotose šalyse Rytų Europoj. Ji atsirado 1941 metais. Jų jungėsi įvairios žymės vokiečių charakterio, iškraipyto bauriame Hitlerio režimo veidrodyje. Tokiu būdu sumišę įdegusių smegenų raivymais išduoda baurų, iškreiptą atspindį minčių ir jausmų, ligonio patirtų pirm savo ligos. Taip pasitūtelis iškreipia

logišką normalaus asmens eigėsį ir mintis. Taip kriminalistas papildo kriminalystę, sujungdamas plaktuko kirtyje, taikomame į aukos nosies tiltelį, aštrią akį ir kietą liejyklos darbininko suspaudimą su nežmonišku šaltakraujiškumu.

Taupumas, tikslumas, apskaičiavimas ir pedantiškas švarumas, daugeliui vokiečių priprasti dalykai, yra nebloginiai reiškiniai savyje. Naudojami agrikultūroj ar industrijoj, jie duoda puikius rezultatus. Hitlerizmas panaudojo šiuos ypatumus nusižengimams prieš žmoniją, o Reicho SS nariai elgėsi lenkų darbo kempėse lygiai taip, kaip kad jie būtų auginę žiedkopuščius ar bulves.

Kempės plotas buvo gražus trikampis; barakai stovėjo tiesiausiose linijose; tūkai buvo apšildinti berzeliais ir išpilti smėliu. Buvo cementiniai tvenkiniai dėl naminių paukščių, dėl skalbimo drabužių, su trepais žemyn, įvairus patarnavimas vokiečių personalui — moderniška kepykla, plaukų kirpykla, garažas, gazolino pompa su stikline bole ant viršaus, sandėliai. Bet, beveik tokiu pat principu — su sodnais, fontanais, cementiniais praėjimais — buvo pastatytos kempės Majdaneke ir tuzinai kitų darbo kempinių rytinėje Lenkijoje, kur Gestapas ir SS ketino apsigyventi. Vokiečių tikslingumas, smulkiausias apskaičiavimas, pedantiškas mėgimas tvarkos, vokiečių meilė laiko lentelėms ir žemlapiams su visomis smulkmenomis, atsispindėjo šių kempinių sutvarkyme.

Žmones vežė į šias kempes trumpam laikui, kartais ne daugiau kaip keturiems, penkiems ar šešiams mėnesiams. Tai buvo lenkai, kurie sulaužė įstatymus, išleistus gubernatorių — maži nusizengimai, kadangi bausmė už didesnius nusižengimus buvo tuojautinė mirtis. Slystelėjimas liežuviu, neatsargus žodis ant gatvės, nepristatymas ko nors, atsisakymas duoti vežimą ar arklį vokiečiui, šiurkštus merginos žodis atmetant nekurių SS vyrų meiliniams, ne sabotazas fabrike, o tiksliai įtarimas galimo sabotazo — buvo nusižengimai, kurie atvežė šimtus tūkstančių lenkų darbininkų, valstiečių ir intelektualių vyrų ir merginų, šeimininkų motinų, senų ir jaunų, į šią darbo kempę. Bendrai apie 50,000 asmenų praėjo pro jos vartus. Žydai buvo siunčiami tenai tik tokiuose atsitikimuose, kada jie buvo kvalifikuoti darbininkai savo

srityje — kepėjai, batsiuviai, staliai, akmenkalniai ar siuvelėjai. Kempė turėjo visokių įmonių, įskaitant nemažą baldų dirbtuvę, kurioje buvo gaminamos kėdės, stalai ir kiti baldai dėl vokiečių armijos štabų.

Kempė No. 1 egzistavo nuo 1941 metų rudenio iki 1944 metų liepos 23 dienos. Ji buvo visai suardyta, kada kaliniai galėjo aiškiai girdėti tolimus tarybinių kanuolių dunėsius.

Liepos 23 dieną anksti rytą, sargai ir SS nariai išsigėrė gerai ir pradėjo ardyti kempę, kad neliktų nei žymės. Iki nakties visi įnamiai buvo išžudyti ir palaidoti. Tik tai vienas žmogus išliko — Max Levit, stalius iš Varšuvos, kurs buvo tiksliai sužeistas ir gulėjo po savo draugų lavonais iki nakties užėjo, o tada iššliaužė į mišką. Jis papasakojo mums, kaip, jam gulint duobės dugne, grupė iš apie 30 jaunų vyrų dainavo garsią tarybinę dainą, „Plati Mano Gimtoji Šalis“, iki jie buvo sušaudyti; girdėjo, kaip vienas iš jaunų vyrų šaukė: „Stalinas atkeršys už mus!“, girdėjo jaunuolių vadą, jauną Leibą, kurį visi mylėjo, šaukiant po pirmos šūvių srovės: „Pone sarge, tu nenušovei manęs! Šauk vėl, prašau! Šauk vėl!“

Dabar galima sudaryti paveikslą vokiečių režimo šioj kempėj iš pasakojimų tuzinų liudininkų — lenkų vyrų ir moterų, kurie pabėgo ar buvo paleisti vienu ar kitu laiku. Mes žinome, kaip jie dirbo smėlio duobėj; mes žinome, jog tie, kurie neišpildė savo darbo kvotų, buvo nustumti į bedugnę. Mes žinome, kad darbininkai gaudavo nuo 170 iki 200 gramų duonos ir po litrą neaprašomo skystimo kaip sriubos; mes žinome apie mirtis nuo bado, apie tai, kaip iš bado sutinusieji vargšai buvo išvežti iš kempės vienračiais vežimėliais ir sušaudyti. Mes žinome apie baisias orgijas, kurias vokiečiai kėlė; kaip jie stūmė žmones nuo šešių metrų bokšto; kaip girti vokiečiai įsiverždavo į barakus naktimis, pasigriebdavo po dešimtį ar penkioliką belaisvių ir šaltai pradėdavo demonstruoti savo gabumus žudyme šaudydami į širdis, viršugalvius, akis, burną ir gerkle. Mes žinome SS vyrų vardus šioje kempėje, mes žinome jų charakterius ir būdus. Mes žinome apie kempės viršininką, olandą vokiečių vardu Van Eipen, besotį žmogžudį ir lytinį ištvirkėlį, kurs mylėjo gerus arklius ir įsiutusį važinėjimą. Mes ži-

nome apie tvirtai subudavotą jauną Stumpfę, kurs negalėdavo susilaikyti juoku, kada jis užmušdavo ką ar kiti įvykdydavo žudymus jo akyse. „Besijuokianti Mirtis“ vadindavo jį, o Max Levit buvo paskutinis girdėti jį juokiantis, gulėdamas duobės dugne liepos 23 dieną, 1944 metais, kada visi vyrai buvo sušaudyti pagal Stumpfės įsakymą.

Mes žinome Sviderskį, vienaakį vokiečių iš Odessos, žinomą kaip „plaktuko eksperta“, kadangi jis buvo gabus užmušinėti be šaunamojo ginklo. Bėgyje kelių mi-

nučių jis užmušė su plaktuku penkiolika vaikų nuo aštuonių iki trylikos metų amžiaus, paskelbtų netinkamais darbui. Mes žinome laibą SS vyrą, žinomą kaip „senas Preifi“, susiraukusį ir liūdną individualą, kurs atrodė kaip čigonas. „Senas Preifi“ šaiino savo gyvenimo monotoniškumą sėdėdamas arti išmatų vietos ir šaudydamas kempės įnamius, kurie bandydavo pasivogti bulvių lupynių. Jis verždavo savo aukas išsižioti, o paskui šaudavo tiesiai į gerkle.

Mes žinome vardus tokių profesinių žmogžudžių, kaip Schwarz ir Ledeke, kurie linksminosi šaudydami iš darbo grįžtančius belaisvius. Jie užmušė nuo 20 iki 40 asmenų kasdieną.

(Bus daugiau)

Botanikos Sodui 25 Metai

Prof. K. Grybauskas

LTSR Mokslų Akademijos Botanikos Sodo Direktorius

Kauno Botanikos sodui sukako 25 metai. Jis buvo įsteigtas 1923 m. gražiame Kauno priemiestyje — Aukštojų Fredoj.

Pagrindas Botanikos sodui organizuoti buvo nedidelis šiltanamis, kuris iki šiol sudaro žymiai prasipletusių šiltanamių sistemos dalį.

Botanikos sodas dabar susideda jau nebe iš vieno, bet iš 8 stambių stiklo pastatų, sudarančių atskirus skyrius, pritaikytus skirtingų egzotinių augalų kolekcijoms auginti. Vienuose šitų skyrių yra auginami grynai atogrąžinių augalų atstovai: mimozų, Nilo lotosai, manilė, kokaino medis, kakao medis, įvairių orchidėjų rūšys, atogrąžinių papurčių atstovai, papirusai ir kiti.

Kitame skyriuje auginami visai ypatingos struktūros augalai, pasižymį sultingumu, mėsingumu, k. a. opuncijos, kaktusai, cerensai ir kiti panašūs.

Pats didžiausias sado skyrius yra skirtas didesnių palmių atstovams, tarp jų vešliai auga palmės Muza. Čia taip pat auga kai kurios lianų rūšys. Ne per karšto klimato subtropiniams augalams auginti yra skirti du atskiri šiltanamių skyriai. Juose auginamos aukštytystės augalų liemeniu, tiksliai aukštai viršūnėje turinčios lapų araceos, eukalptai, į dangų šaunantieji kipurisai, lauro medžiai ir kiti subtropikų atstovai.

Dekoratyvinių augalų skyriuje auginami daugiausiai gražiai žydintieji šiltų kraštų augalai. Čia vykdomas ir hibridavimas, daroma atranka ir kitoki moksliniai ste-

bėjimai. Botanikos sodas turi 1,370 rūšių įvairių augalų, viso apie 19,000 egzempliorių. Čia auginami įvairių pasaulio kraštų augalijos būdingesni atstovai, mokslinio tyrimo ir mokymo reikalingi.

Tarybinės Lietuvos sąlygomis Botanikos sodas pavestas į aukštojo mokslo įstaigą. Jis yra įtrauktas į aukštojo mokslo įstaigos sistemą ir pavadintas Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Botanikos sodu. Dabar mokslinių bendradarbių kolektyvu atsikleidė palankiausi galimūmai dirbti mokslinį tiriamąjį darbą. Mokslinės biologijos principas ir vegetatyvinės augalų hibridizacijos klausimai dar niekur pasaulyje nebuvo išnagrinėti taip giliai mokslininkai, kaip pas mus, Tarybų Sąjungoje. Mes einame Mičurino ir Lisenkos nurodytais keliais; sekmingai dirbame svarbiausių vaisinių, dekoratyvinių ir kitų augalų aklimatizacijos srityje, k. a.: su Mičurino išvestais vaismedžiais ir vaiskrūmiais, su juglansais, su katalpomis ir kitais. Vaistinių, garūmyninių, eteringųjų ir techninių augalų bandymo skyriuje jau yra nemažai mūsų sąlygose naujų augalų išdirta, pritaikyta ir išpopuliarinta krašte, k. a.: Beladona, Rusmenė ir kiti eklimatizuotos mūsų šalyje.

Botanikos sodas per vokiečių okupaciją labai nukentėjo. Buvo sugadinti ir net visai sunaikinti kai kurie medžiai ir augalai, o taip pat pastatai ir laboratorijos. Dabar, Tarybų Vyriausybei padedant, Botanikos sodas pilnutinai atstatytas. Jis virsta tikruoju tarybinio mokslo židiniu.

KAI

Laik...
vaidi...
nizacij...
vienių...
mė Lia...

Detra...
zacijos...
torę, N...
prisiunt...
visą \$10...
sukelta...
Balso la...
pikniko.

LLD...
more, 3...
prisiunt...
M. De...
prisiunt...
ir paau...
mai-\$10...
Ch. F...
Ont., p...
kurias p...
vijo jo m...
aukavo...
Draugas...
Ivaška i...
00; J. R...
J. Val...
vė nauj...
G. Pa...
B. C., u...
prisiuntė...
A. J...
Va., pris...
so para...
Ch. Ž...
dienrašt...
po nauj...
S. J...
Mass., p...
havo dė...
šiuo kar...
surinkti...
greit pa...
pradėsiu...
dies Ba...
aukas s...
J. Senk...
kėvičia i...
J. Kana...
P. Mo...
tant į š...
darbams...
Balso r...
laikraš...
M. V...

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

KAS KAIP REMIA LIAUDIES BALSĄ

Laikė pastarųjų poros savaitių eilė progresyvių organizacijų ir gražus būrys pavienių rėmėjų gausiai parėmė Liaudies Balsą.

Detroito Lietuvių Organizacijos per jų sąryšio sekretorę, Nataliją Astrauskiene, prisiuntė stambiausią auką, visą \$100.00. Tai detroitiečių sukelta parama dėl Liaudies Balso laike jų ruošto spaudos pikniko.

LLD 25-ta kuopa, Baltimore, Md., per P. Pesarskį prisiuntė \$8.00 aukų.

M. Deedas, Red Lake, Ont., prisiuntė naują prenumeratą ir paaukavo laikraščio paramai \$1.00.

Ch. Frunskus, Hamilton, Ont., prisiuntė \$6,50 aukų, kurias proga Ivaškos įkurtuvių jo naujuose namuose suaukavo sekančiai: Senas Draugas \$2.00; Frunskus, Ivaška ir nežinomas po \$1.00; J. Rudokas 50 ct.

J. Valaitis, Toronto, pridavė naują prenumeratą.

G. Paskevic, Tulsequah, B. C., užsirašė laikraštį ir prisiuntė \$4.00 aukų.

A. J. Palutis, Weeling, W. Va., prisiuntė Liaudies Balso paramai \$1.00.

Ch. Žekonis, Montreal, ir dienraštis Laisvė, prisiuntė po naują prenumeratą.

S. Janulis, Worcester, Mass., pirmiau daug pasidarbavo dėl Liaudies Balso ir šiuo kart prisiųsdamas \$3.35 surinktų aukų, rašo: "Kaip greit pasveikiau, tai ir vėl pradėsiu darbuotis dėl Liaudies Balso". Virš vardintas aukas suaukavo: V. Zykus ir J. Senkus po \$1.00; J. Ješkėvičia ir B. Mizara po 50 c.; J. Kanapikis 35 c.

P. Moskaitis, prieš išvykstant į šiaurinę Ontario miško darbams, lankėsi Liaudies Balso raštinėje ir paaukavo laikraščiui \$2.00.

M. Vidruk ir E. Lapeškai-

tė, Winnipeg, Man., prisiuntė pluoštą atnaujintų prenumeratų ir nuo J. Balalio ir M. Jurksaičio po \$2.00 aukų.

J. Skeberdis, Grinsby, Ont., lankėsi L.B. raštinėje ir atsinaujindamas prenumeratą, paaukavo \$2.00.

Adele Mills, Detroit, Mich., prisiuntė \$3.50 surinktų aukų. Aukavo: Pr. Facionis, J. F. Daukas ir A. M. Metalionis po \$1.00; E. Cheputis 50 ct.

J. Bliumas, Hearst, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo M. Sauleikos \$1.00 aukų.

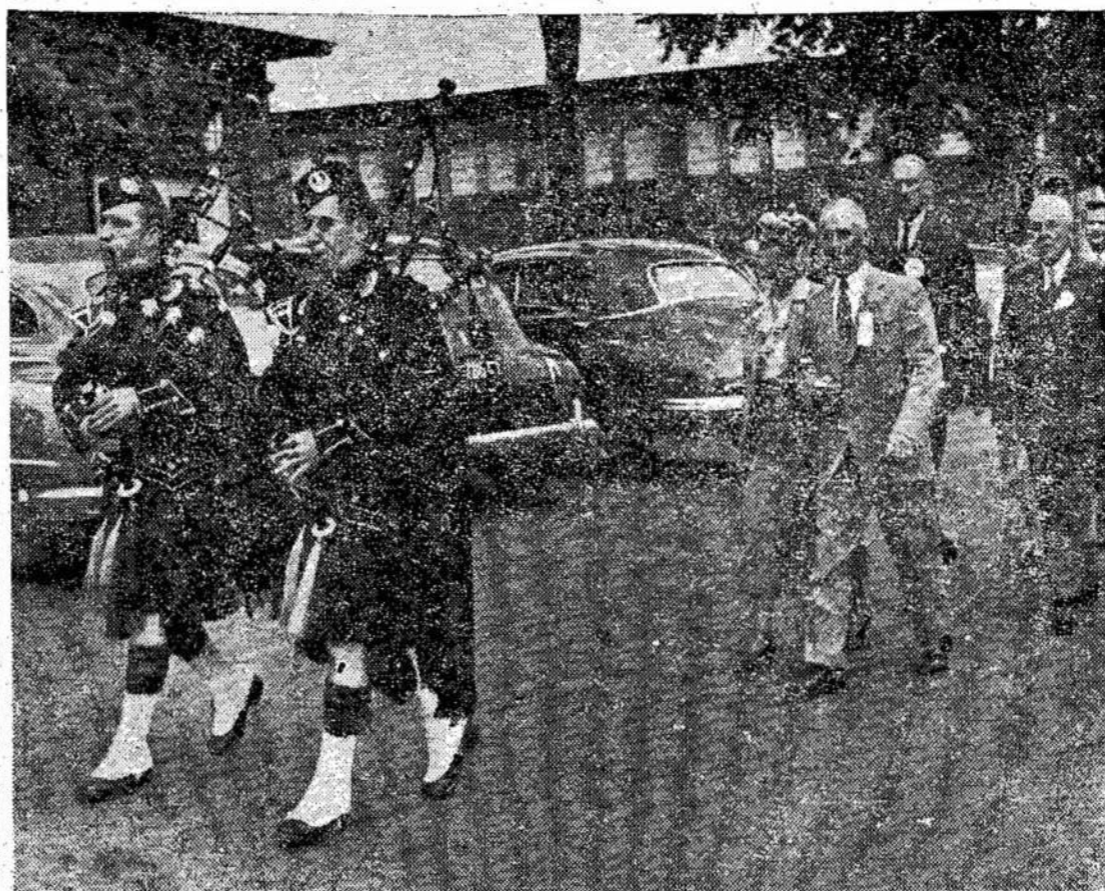
A. Galkus, Philadelphia, Pa., prieš pat vaju prisiuntė arti šimto dolerių surinktų aukų, o šiandien pradėdant vaju įsirašė į vadininkų eiles prisiųsdamas dvi naujas prenumeratas ir \$29.95 surinktų aukų. Virš vardintas aukas suaukavo: A. Galkus ir Geo. Marthi po \$2.00; A. Degutis \$1.20; J. Piveriunas, J. Vagonis, Povel K., A. Jakstonis, A. Tamonis, P. Sluzevičia, Didelis Mikis, V. Fergienė, J. Markevičius, O. Bartasus, J. Vaitėckus, J. Smith, F. Tlokevičia, R. Kulenskas, A. Rureskevičia, O. Atgalai-

nienė, O. Dragel, John R. Ukmas, Mrs. J. Ukmas, A. Karvelis, A. Mačys, P. Putrus ir M. Pukienė po \$1.00; du rėmėjai po 25-50 centų.

Ig. Sakalauskas, torontietis, ir K. Zala, windsorietis, gražiai pasidarbavo prenumeratų atnaujinime.

Pora naujai atvykusių lietuvių patys užsirašė Liaudies Balso.

Tokia gausi parama, kokią virš paduoti rėmėjai prisiuntė Liaudies Balsui, yra puikus padėrinimas pradėdantiems darbuotis vadininkams. Dalis iš virš paduotų aukų ir naujų prenumeratų, gautų paskutinėmis dienomis yra rekorduojama vaju kreditan.

Progresyvių Konservatorių Partijos konvencijoj Ottawoj buvo truputį ir cirko. Tiesa,

jie neturėjo dramblių ar asilų, bet delegatai buvo vedami į konvencijos salę muzi-

kantų su birbynėmis, kaip kad ši nuotrauka parodo, padaryta laike konvencijos.

Mičurino Biologijos Mokslo Pergalė

Akademikas T. D. Lisenko parodė, kad biologijos moksle esame dviejų diametraliai priešingų krypčių. Pirmoji kryptis — tai pažangiųjų, materialinė-mičurininė kryptis, pavadinta jos įkūrėjo — didžiojo gamtos pertvarkytojo I. N. Mičurino vardu, antroji — reakcinė, idealistinė-veismaninė kryptis, kurios įkūrėjai yra turžaziniai biologai Veismanas, Mendelis, Morganas.

Tarp šių dviejų krypčių vyksta kova — dialektinio materializmo kova prieš idealizmą, dialektikos prieš metafiziką, mokslo prieš mistiką.

Mičurininio biologijos mokslo mokslininkai teigia, kad gyvenimo sąlygų pakeitimas neišvengiamai keičia organizmų prigimtį, organizmų formą. Organizmų prigimtis susikuria iš gyvenimo sąlygų, gyvenimo sąlygų ir keičiama. Naujos organizmų ypatybės, igyto jų rutulioji-

mosi eigoje, veikiant išorinės aplinkos sąlygų pasikeitimui, yra paveldimos.

Mičurinas pirmasis biologijos moksle sukūrė mokslinius pagrindus augalų pasauliui pertvarkyti. Jis įrodė, kad žmogui nėra ribų kurti naujas kultūrinius augalų kokybes, kelti jų našumą, keisti jų klimatinio geografinio plitimo ribas. Iš tikrųjų Mičurino pasekėjai ir mokslininkai priešakyje su T. D. Lisenko, atsisakė pasyvaus gamtos reiškinį stebėjimo ir komentavimo, o energingai ėmėsi veiksmingo jos pertvarkymo.

Priešingai materialistinei mičurininei biologijos mokslo krypties, reakcinė, idealistinė kryptis laikosi metafizinių pozicijų ir teigia, kad augalų ir gyvulių paveldimos ypatybės, pasikeitusių gyvenimo sąlygų įtakoje kokybiniai pasikeisti negali. Jie teigia, kad pasikeitusių gyvenimo sąlygų įtakoje atsiradusios ypatybės negali būti paveldimos. Jie klaidingai teigia, kad žmogui neįmanoma pažinti priežastis, kurios nulemia ir pakreipia paveldi-

mumo pakitėjimą.

Deja, šios reakcinės teorijos ligi šiol laikosi ir ją propaguoja ir kai kurie tarybiniai mokslininkai, kaip akademikas I. I. Smalgauzenas, prof. A. K. Zembrakas, prof. M. P. Dubininas, akademikas B. M. Zavadovskis ir kiti. Šitie veismaninės "mokyklos" atstovai atitrūko nuo gyvūnų tarybinės liaudies intereso, ne tik atsidūrė nuosalyje nuo jos kovos dėl planingo gamtos pakeitimo socialistinės visuomenės naudai, bet ir įstojo į tarybinio mokslininko nevertą kovos su pažangiuoju mičurininio mokslu kelią. Jie objektyviai stabdo mokslo žengimą pirmyn, kliudo skleisti jo laimėjimus.

Diskusijose dėl akademiko T. D. Lisenko pranešimo jie nepajėgė parodyti jokių konkrečių praktiškų darbo vaisių. Tuo tarpu mičurininkai - augalininkai, dirvų tyrinėtojai, biologai, gyvulininkai, ekonomistai, biochemikai, filosofai — diskusijose dalyvavo ne tik nesugriaunamai mokslininkai ap- (Pabaiga ant 12 pusl.)

*****

LIETUVISKAS VIEŠBUTIS

Roosevelt Hotel

655 Main St., Winnipeg, Man.

Visokios Rūšies Alus, Skubus Patarnavimas,
Taipgi Puikūs Kambariai Nakvynėi
Savininkas, Boleslovas Lukasevičius

*****

Lietuviška Valgykla

Union Coffee Shop

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Karabarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

Kitoje Liaudies Balso laidoje bus perstatyta vadininkai ir iki to laiko pasidarbavimo rezultatai.

Šiuomi reiškiami nuoširdžiausią padėką visiems už pasidarbavimą ir už gausią paramą dėl Liaudies Balso.

Administracija

Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop

Skubus ir Geras Patarnavimas

P. MOTIEJUNAS
Savininkas

640 Main St., Winnipeg

APSIDRAUSKITE LIGŲ IR NELAIMĖJ!

STOKITĖ!

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija

Kapitalas virš \$21,000.00

Turi 11 Kuopų Kanadoje

Pašalpos Išmokėta Virš \$55,000

Pašalpos Moka: \$3.25, \$6.50 ir \$10.00 į Savaitę

Pomirtinės Moka: \$80.00, \$120.00 ir \$160.00

Duoklės: 35 ct. iki \$1.10 į Mėnesį.

Dėl Informacijų Kreipkitės:

J. Kev²2, 11-A Delaware Ave., Toronto 4, Ont.

MONTREALO ŽINIOS

Serga Povilas Kavoliūnas

Jau gana ilgas laikas, kaip senatvė ir kitokios įvairios ligos kamuoja drg. Povilą Kavoliūną. Šiuo laiku ligonis randasi Victoria ligoninėje, "L" Warde ir laukia operacijos. Galintieji pasistenkite ligonį atkankyti, nes ligoje didžiausią pagūdą ir suraminimą suteikia lankytojai. Nuo savęs linkiu ligoniui greitai pasveikti.

Nepamirškite Spalio 16 d.

Spalio 16 d. Point St. Charles svetainėje, 01234 Charlesvoix St., ruošiamas pirmas šiame sezone parengimas — vakarienė.

Ruošėjai, vadovybėje energingo ir sugabaus parengimų komisijos darbuotojo drg. J. Braknio, svečių neapvils; būsite draugiškai ir maloniai priimti ir pavaišinti. Nepraleiskite šios pirmos progos — atsilankykite skaitlingai, užtikrinti, būsite pilnai patenkinti. Pradžią 8.30 v. v.

Didžioji Darbymetė

Jau Čia Pat

Kaip jau matėte spaudoje, su šio mėn. 15 d. prasideda Kanados progresyvių lietuvių didžioji darbymetė, tai yra Liaudies Balso vėjus už gavimą naujų, atnaujintą senų skaitytojų ir sukėlimą finansinės paramos laikraščiu.

Apie laikraščio svarbą pažangiajam lietuvių judėjimui, aiškinti nereikia. Jis atliko ir

atlieka didelį kultūros, apšvietos ir pažangos darbą.

Šiam dideliui ir svarbiui darbui praversti šios kolonijos progresyviai lietuviai turėjo susisaukę vajininkų susirinkimą 8 d. šio mėnesio ir padarė planus, kaip geriau ir pasekmingiau darbą atlikti. Tikiu, kad apie šį vajininkų susirinkimą vėjus komitetas parašys plačiau. Pažangių šios kolonijos lietuvių pareiga vienokiu ar kitokiu būdu prisidėti prie šio didelio ir kilnaus darbo.

Abekienė ir Kenstavičienė Dainuos Montreale

Džiugu pranešti visiems šios kolonijos lietuviams, kad metiniame Liaudies Balso koncerte turėsime viešias amerikietes dd. K. Abekienę ir A. Kenstavičienę. Minėtos dainininkės yra plačiai pagarsėjusios ne tik Jungtinės Amerikos Valstijose, bet taip pat palikusios gana gilaus ir malonaus įspūdžio mūsų ir Toronto lietuvių kolonijū lietuviams.

Metinis Liaudies Balso koncertas įvyks 28 d. lapkričio (November). Šios kolonijos lietuviai yra nuosirdžiai kviečiami jau iš kalno ruoštis jame dalyvauti. Nemačiau, kad daug rastųsi, kurie norėtų praleisti tokią retai pasitaikančią progą.

"Vilijos" Choras Jau Pradėjo Darbą

"Vilijos" choras, tai mūsų

kolonijos lietuvių meno pažiba. Jis per metų eilę (pirmiau buvęs "Jaunimo" choras) savo skambia daina, gražiais parengimais, koncertais, operetėmis, linksminimo mūsų širdis, teikė malonumo, gaivino dvasią. Jo tikslas ir ateityje savo skambia daina, puikiais parengimais linksminti mus. O kad to viso atsiekus, reikia, kad pats choras būtų didelis ir stiprus. Kadangi ši kolonija lietuvių skaičiumi nemaža, tai to tikslo pasiekti būtų lengva, jei visi dainos mylėtojai stotų į "Vilijos" chorą. "Vilijos" choro pamokos jau prasidėjo. Vyksta ketvirtadieniais, Vytauto klubo svetainėje. Meno mėgėjai, galintieji dainuoti, ypatingai buvę seni choristai ir choristės, prisidėkite prie šio gražaus darbo!

Reporteris

Atominiai Nuodai Padaro Kraujo Sistemą Kaip Negimusių Kūdikio

Atominės bombos sprogiškas paskleidžia nematomus alfa, beta ir gamma spindulius, kurie ne tik kraują pagadina, bet taip sužaloja kaulų smegenis, kad jie per kelias ir keliolika savaičių negali gaminti sveikų raudonųjų kraujo kūnelių. Tada pranešė pulkininkas dr. Elbert de Coursey, kalbėdamas Tarptautiniame Kraujo Žinovų Draugijos suvažiavime Buffalo mieste, N. Y.

Atominės dulkės-spinduliai nuvaro žmogaus kraujo sistemą atgal į tokį stovį, kokiam jo kraujas buvo kaip dar negimusių kūdikio, sako daktaras de Coursey.

Dr. de Coursey buvo narys bendrosios komisijos, kuri tyrinėjo, kaip amerikonių

išsprogintos atominės bombos palietė japonus Hirošimos ir Nagasaki miestų gyventojus.

Dr. de Coursey atrado tokias atominų bombų pasekmes:

Atominų spindulių ištiktos, kaulų smegenys bando atsigrębti ir iš naujo gaminti raudonuosius ir baltuosius kraujo kūnelius, bet nepajėgia, ir vietoj kraujakūnių gamina nesveikus narvelius, panašius į tūlų vėžio ligų celės.

Po atominės bombos sprogišimo per keturias savaites darosi vis mažiau ir mažiau limfocitų, tai yra baltųjų kraujakūnių, kuriuos gamina limfatiškos liaukos. Jeigu žmogus išlieka gyvas, tai už 12 savaičių po bombos sprogišimo atsigauna baltieji limfatiški kraujo kūneliai.

Kiti baltieji kraujakūniai, gaminami kaulų smegenyse, menkėja ir nyksta taipgi per 4 savaites. Bet už 8-9 savaičių po atombombos sprogišimo atsigrębia baltųjų kraujakūnių augimas kaulų smegenyse.

Raudonųjų kraujo rutuliukų skaičius griežtai sumažėja pirmoje savaitėje po bombos sprogišimo ir eina vis mažyn dar per 5-7 savaites. Vi-

so praena 14 savaičių, kol raudonieji kraujo kūneliai sugrįžta į normalų stovį.

Nuo atominų nuodų-spindulių iš pradžios pranyksta tie baltieji kraujakūniai, kuriuos kaulų smegenys gamina. Tačiau pasilieka kraujuje kai kurie atsparūs narveliai (celės), vadinami histoblastais. Tai yra jauni narveliai, kurie laikomi pirmtakais ir pradėtojais taipgi visų kitų kraujo kūnelių.

Šie narveliai - histoblastai daugėja, ir per 8 savaites visi kraujo smegenys užsipildo jaunomis kraujo celėmis. Atrodytų gerai, bet taip nėra. Nes tos kraujo celės kaulų smegenyse vis neauga ir nebręsta.

Šiame atominės ligos laipsnyje reikia žmogui kartotinai įleidinėti sveiko svetim kraujo iki trečio mėnesio po bombos sprogišimo. Tik tada pradeda atsigrębti gaminantieji kraują ligonio organai ir pradeda bręsti celės kaulų smegenyse.

N. M.

LONDON. — Britų užsienio ministerijoj gauta žinių, kad Ispanijos monarchistai ir socialistai susitarė veikti išvien prieš Franco.

Jeį Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Sauskite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius
Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokių elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655
816 Jean Talon, W. Montreal

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:
A. Kersys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. Tremore 6679

VERDUN, QUE.

Tel: Ofiso CH. 5020 Valandos: 2 — 5 p.p., 7 — 9 v.v.
Namų — AM 9324 Ir sulg susitarimo

Dr. E. Andrukaitis

LIETUVIS GYDYTOJAS
Buvęs Kanados Karo Laivyno Chirurgas
2540 SHERBROOKE EAST — MONTREAL, QUE.
(Ant Frontenac Kampo)

Tel: BELairs 2200. Valandos: 4—5 po piet, 7—9 vak.
Ir sulg susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas
Turis savo ligoninę, egzaminuotu ir gydan įvairias ligas.
Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X - Rays).
Vytauto klubo ir M.L.S. ir D.P.D nariams papiginta kaina.
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Venerinių L'gų ir Akušerijos
3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL
Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld'as

Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 v. p. p.,
7—8 v. v. ir susitarus
4539 PARK AVE.
Montreal, Que.

Veltui Plumbing KATALOGAS

Negilių Sulinių Pompos

Galima tuojau gauti:
Recess baths, baths on legs, basins, closets, sink and drainboards, etc.
Oil Burners, visokių rūšių.

Main Plumbig and Heating Supply Co.,
1059 St. Lawrence Blvd., Montreal, Que.

Pajam

(Šį straipsnį gė Valstybės Departamentų lietybės Skyjų Divizija, kai atvykusi susipažinęs tymais ir Red.)

1. Ar na Kanadon d turi mokėti čius (taksus)

Taip. Visi na asmenys rys, čia gi kitur) privo my mokes pavieniai v o vedusieji metus.

2. Ar gali jas išskaiti mano algos

Visi samd privalo pag skaityti mol nių algų. Iš klauso nuo yra pavieniai

3. Ką reik rodyti, jog

Jūs priva mą savo sar tirite žmona na ar vyras je, ir uždir \$750 į metus ti vardą ir

Jeigu jūs ras gyvena nų, jūs p samdytoju dandčius jū v. Jūsų p paliūdymas tvirtintas d patenkinti taipgi reik Mokesčių kad jū pal ną ar vyrą.

4. Ar gali vima vaikų

Taip. Je vaikų pens liuosuoti at vieną vaiką kas dar ne dar nepribu gali paliuos kiekvieną v rodysite, k kymą. Pakv gū ar pašto siunciate p drabužius. kumentai j

5. Kas re kvitavimais

Jūs privo Juos reiks tojui, kad išlaikote žr Jums gali v pajamų m kurią reiks siųsti ne v ateinančiais kit pakvita Hius ar pin žmonai ar v kad ant p sumos pinig tinių, taipgi

Pajamų Mokesčiai Kanadoj

(Šį straipsnį spaudai priėmė Vaistybės Sekretoriaus Departamento Kanados Pilietybės Skyriaus Informacijų Divizija specialiai dėl naujai atvykusių, kurie dar nesusipažinę su Kanados įstatymais ir parėdymais. — Red.)

1. Ar naujai atvykusieji Kanadon dėl apsigyvenimo turi mokėti pajamų mokesčius (taksus)?

Taip. Visi Kanadoj gyveną asmenys (vyrai ir moterys, čia gimę ar atvykę iš kitur) privalo mokėti pajamų mokesčius, jei uždirba: pavieniai virš \$750 į metus, o vedusieji — virš \$1,500 į metus.

2. Ar gali mano samdytojas išskaityti mokesčius iš mano algos?

Visi samdytojai Kanadoje privalo pagal įstatymus išskaityti mokesčius iš samdinių algų. Išimama suma priklauso nuo to, ar samdiny yra pavienis ar vedęs.

3. Ką reikia daryti, kad įrodyti, jog esu vedęs?

Jūs privalote duoti įrodymą savo samdytojui, jog jūs tirite žmoną. Jeigu jūs žmona ar vyras gyvena Kanadoje, ir uždirba ne daugiau \$750 į metus, užtenka paduoti vardą ir adresą.

Jeigu jūs žmona ar vyras gyvena už Kanados sienų, jūs privalote parodyti samdytojui dokumentus, įrodančius jūsų šeimyninį statusą. Jūsų pasportas, vedybų paliudymas ar koks kitas patvirtintas dokumentas gali patenkinti reikalą. Jums taipgi reiks įrodyti Pajamų Mokesčių Departamentui, kad jūs palaikote savo žmoną ar vyrą.

4. Ar galiu gauti paliuosavimą vaikų vardu?

Taip. Jeigu jūs gaunate vaikų pensiją, jūs gali paliuosuoti ant \$100 už kiekvieną vaiką. Jeigu jūs vaikas dar neturi 18 metų ir dar nepribuvo Kanadon, jūs gali paliuosuoti ant \$300 už kiekvieną vaiką, jeigu jūs įrodysite, kad duodate išlaikymą. Pakvitavimai iš įstaigų ar pašto, įrodanti, jog jūs siunčiate pinigus, maistą ir drabužius, yra tinkami dokumentai įrodymui to.

5. Kas reikia daryti su pakvitavimais?

Jūs privalote juos laikyti. Jūs reiks parodyti samdytojui, kad įrodyti, jog jūs išlaikote žmoną ar vaikus. Jums gali reikti pridėti prie pajamų mokesčių blankos, kurią reiks užpildyti ir pasiųsti ne vėliau balandžio 30 ateinančiais metais. Laikykite pakvitavimus už pundečius ar pinigus, pasiųstus žmonai ar vaikams. Žiūrėkit, kad ant pakvitavimų būtų sumos pinigų ar vertė siuntinių, taipgi adresas asmenų,

kuriems siunčiama.

6. Pajamų mokesčiai išskaitomi iš mano uždarbio kaip kad aš būčiau pavienis, bet aš esu vedęs. Ką reikia daryti?

Jūs turite įrodyti samdytojui, kad jūs vedęs. Parodykit vedybų paliudymą, pasportą ar kurį kitą patvirtintą dokumentą. Tuomet samdytojas išims iš jūsų uždarbio tiek, kiek priklauso išimti iš vedusio uždarbio.

7. Aš turiu vaikų už Kanados sienų ir niekad nereikalavau paliuosavimo nuo mokesčių jų vardu. Kaip aš galiu atgauti tą dabar?

Jūs turite pasiimti pasportą ar kurį kitą dokumentą, įrodantį jūsų šeimyninę padėtį, ir parodyti samdytojui kartu su pakvitavimais, rodančiais, kad jūs siunčiate pinigus, maistą ar drabužius savo vaikui ar vaikams. Jei tie dokumentai bus tvarkingi, jūs būsite paliuosuoti ant \$300 už kiekvieną vaiką. Jūsų pajamų mokesčiai taipgi bus sumažinti atitinkamai.

8. Aš permokėjau pajamų mokesčius, kadangi mano šeimyninė padėtis buvo klaidingai nustatyta. Ar aš gausiu atgal tą permokėjimą?

Jeigu jūs ištaisėte padėtį pas samdytoją, jūsų pajamų mokesčių blanka pabaigoje šių metų gali parodyti, kad jūs permokėjote. Jei taip, tai jūs gausite atgal, ką permokėjote, kada pasiųsite užpildytą blanką, kurioje bus nu-

rodyta, kiek permokėta. Reikia užpildyti mokesčių blankas visiems, privalantiems mokėti, ar ne, norint atgauti permokėjimus ar įmokėjimus.

Red. Pastaba: Pajamų mokesčiai išimami iš algų kas savaitę ar kas dvi savaites. Asmuo gali uždirbti gana daug į savaitę, bet visų metų bėgyje neuždirbti virš \$750, būdamas pavienis, arba virš \$1,500, jeigu vedęs. Tuomet toks asmuo atgauna visus įmokėtus pinigus, jeigu pasiūčia užpildęs pajamų mokesčių atsiskaitymo blanką.

Francijos Angliakasiai Tebestreikuoja

PARYŽIUS. — Jau kuris laikas kai streikuoja Francijos angliakasiai. Iš viso streiko lauke randasi 350,000 angliakasių. Dešiniųjų gaivalų propaganda, kad angliakasiai grįžtų darbanėduoda jokių rezultatų.

Vyriausybė, sako, imsis "saugumo priemonių".

Nauja streikų banga palietė uostamiestį Calais, Lille, Forbach. Paryžių sustreikavo taksijų vairuotojai.

Numatoma, kad greitotį ateityj pradės streiką prekybinio laivyno jūreiviai.

ATMETĖ REIKALAVIMĄ

ROMA. — Italijos seimas 255 balsais prieš 98 atmetė komunistų reikalavimą pakelti algas valdžios darbininkams ir tarnautojams.

Telefonas: HE. 3466

VERDUN PLUMBING CO.

Plumbing — Heating — General Work
Šaltkalvystė, Suvirinimas gesu, metalinių cementu ir kiti darbai sulig susitarimo

633 Burnside St. Montreal, Que.

Savininkas P. Gürkliš

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS

Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Įrankius, Skalavimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prosus ir Kt.

Savininkas: J. ADOMONIS

724 MARIN AVE., MONTREAL
(Netoli St. James ir Atwater kampo)

Tel.: WI. 1331; Vakaraš ir Sekmdieniais TR. 2611

Tel.: PL. 1871

Room 405, 132 James St. W.
Montreal 1, Que.

Albertas J. Norkeliūnas

(General Insurance)

Duodu teisingą ir geriausį patarnavimą visose apdraudose šakose. Pildau valdiškas blankas, affidavitus ir tt. Valandos: trešiad. ir penkt. tarp 9.30 — 12.30 A.M.; antrad. ir ketvirtad. tarp 1.30 — 4.00 P.M.

VYKSTANT Į EUROPA
GERIAUSI JUMS PATARNAVIMĄ SUTEIKS

9 Dorchester St. West,
Montreal, Que., Canada
Tel.: Lancaster 8789

Rezervuokit savo kelionę vietas iš anksto. Parūpiname visus kelionės popierius. Parūpiname affidavitus dėl imigracijos, pasportus, vizas, sutvarkom maršrutus. Persiunčiam į visas pasaulio dalis pinigus, parūpinam perkabėtojus, vertėjus, parūnodam namus, išrenkam nuomą, parduodam visokią apdraudą, laivų tiketus.

J. E. JISA ir ALEX. MCKAY
SAVININKAI
(Kalba ir Lietuviškai)

Res.: WE. 3011

Bus.: EL. 2266

Eddy Adomaičio Garažas

WEST END AUTO BODY

Sudaužytų Automobilių Taisymas
Yra Mūsų Specialybė

Atliekam Visokius Taisymo Darbus
5812 UPPER LACHINE ROAD — MONTREAL

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTĖS, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,
Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOork 5558; sekmdieniais ir vakarais po 8.30: TRENmore 1678

Mr. R. Bennett, Manager

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

VICTORIA

CLEANERS & DYERS CO.

Valome ir dažome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius. Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas aptarnavimas. Klauskite informacijų:

Savininkai:

J. Matula'itis, G. Kriaučiūnas ir A. Majauskas
Tel. TR. 1135 — Telefoną Atsako Ketuvaitė
2830 ALLARD ST., Wille Emard, MONTREAL

V. VERESAJEVAS

VERTE J. ROZGA

ISANKA

(Tąsa)

Futbolistai storomis blaudomomis ir nuogais keliais švaistėsi po lauką, išvertę akis ir kaip jaučiai panėrę galvas; už vielų tinklo lakstė vinklios tenisininkų figūros, kildžosi raketės ir lyg kulkos lakiojo sviediniai. Ant kelio žaidė "miestelius".

Prie Borkos pribėgo Zina Arnautova ir, žvelgdama isimylėjusiomis akimis, tarė:

— Borka, mes dabar ketiname žaisti krepšinį. Pabūk mums teisėju!

Ji buvo apsilikusi raudonu sportišku drabužėliu, nuogomis rankomis ir kojomis, lengva, laibutė. Borka tylėdamas paėmė ją už rankų žemiau čiurnių ir bandė paklupdyti. Ji rangėsi, stengėsi nepasiduoti, ir džiaugsmingai juokėsi. Anksčiau, iki Isankos, Borka daug vaikščiojo ir kalbėjo su ja, paskui liovėsi, ir ji slapta sekė ji liūdnomis akimis. Dabar Borkos širdyje buvo gera ir šviesu, visiems norėjosi daryti malonumo. Jis meiliai šypsojosi, stengdamasis išlenkti jai rankas. Paskui, tartum netekęs vilties, ištarė:

— Ne, su tavim nesusidorėsi! . . . Na, eime.

Buvo dvi susizaidusios oper tų mėnesį moterų krepšinio komandos po penkis žmones. Rytoj daugelis iš jų išvažiuos, ir šiandien rungsi paskutinį kartą.

Borka su švilpuku lūpose vaikštinėjo išilgai aikštelės ir akylai sekė žaidėjas. Ach, puiku! Kamuolys greitai ir sklandžiai lakiojo iš rankų į rankas, šokinėjo žemėje, delnų vikriai mušamas vėl kilo; sukdamasis aplink savo ašį, lėkė lanku į tinklą. Lengvai lankstėsi kūnai, gracingai švytavo nuogos rankos, tartum gyva jūra maloniai pliuškeno aikštelėje. Isanka buvo sijonuotųjų centrinė žaidėja ir kapitonas: viena partija buvo su sijonais, kita su plačkelnėmis. Priešingos partijos centru žaidė Zina. Ir abi jos buvo vertos viena kitos, — dvi į kūnytos bangos, — lengvos, judrios, lankščios. Borka abiem žavėjosi, kai, gražindamas į žaidimą kamuolį, jis pamėtėdamas jį, o jos, arti stovėdamas, laikydamos už nugaros rankas, rengėsi šokterti.

Žavėjo žaidėjų susizaidimas, judėsių darnumas, kūnų gracingumas. Bet dar labiau žavėjo Borką bendrasis drausmingumas. Kiekvienas teisėjo žodis buvo žaidėjų priimamas kaip neginčijamas lemties žodis, — o Bor-

ka buvo labai griežtas teisėjas, beveik priekabus; nė vieno žodžio nepersitarinėjo žaidėjos, tik tai, kai reikia, — šaukiamasis delnų plojimas, nelietė viena kitos, nesistumdė, nesulaikinėjo kamuolio; kiekviena bėgiojo, lyg ji būtų viena aikštelėje, ir kamuolys nesustodamas nuolat lakiojo kaip gyvas. Štai kur drausmės ir kultūringumo mokymas.

Po dvidešimties minučių Borka paskelbė pertrauką. Susėdo prie aikštelės ant ilgo suolo. Saulė leidosi, rūmai prieš jos šviesą bolavo savo didžiulių fasadų, tolimoje žalia lankelė supo didžiuliai, tylūs parko ažuolai. Ir kunkuliavo jaunas, sveikas, džiaugsmingas gyvenimas, sėdamas jėgų darbui ir ateičiai. Kilo prieš akis, kaip čia buvo anksčiau: tingūs ir nuobodžiaują plevinėjo po tas gražybes išsigimtantys, išlepe žmonės, nemo-ką įdėti gyveniman nei poezijos, nei aistros. Ir tie nusitveria darbo žmonės buvo viso aplinkinio turto valdovai tik todėl, kad jų prosenelis savo karininkišku kūnu smagino ištvirkusios senės imperatorienės naktis. Tai štai — "šventoji nuosavybė". . . Che!

Borka buvo smulkaus, nusigvenusio dvarininko sūnus, bet revoliuciją mylėjo. Prarado jis dėl jos daug, o savimi stipriai tikėjo, tikėjo, kad pats mokės surasti kelią į gyvenimą. Mylėjo revoliuciją dėl to, kad ji viską išjudino iš savo vietų, kad atvėrė svaibinamas galimybes kurti naujovėms.

Vėl žaidė. Varpas suskambino vakarieniškas. Isanka ėjo vakarieniauti namo. Ji gyvenė ne atilsinėje. Jos dėdė buvo atilsinės ūkvedžio padėjėjas, ji vasarojo pas jį. Išikūręs jis buvo namų sparne už tvenkinio.

Borka tarė:
— Aš tave palydėsiu.
— O jums metas vakarieniškas.

— Na, pasivėlinsiu. Be vakarieniškas. Nesvarbu.

Nuėjo uosiu alėja prie tvenkinio užtvankos. Isanka tarė:

— O žinai, aš jau juntu, kaip mūsų ašocijų nešiojimas veikia nugarą. Lengva ir malonu tiesiai vaikščioti, lyg kokia jėga iš šalies prilaikytų.

— Taip? Na matai! . . . — Borka karštai prašeko: — Ši vasara man kažkokia visiškai savotiška. Tartum man ką tik būtų atsivėrusios akys į žmogaus kūną, kaip jis gali būti gražus, kaip

svarbu, kad jis būtų sveikas ir gražus, ir kaip maža mes apie tai galvojame. Ir kiekvieną dieną man šiuo klausimu kyla genialiausios idėjos. Šiandien, pavyzdžiui. . . Sakyk, tu mėgsti žiūrėti į veidrodį?

— Į veidrodį? . . . Kaip čia pasakius. . .

— Na, aišku, žinoma, — nežinau, kaip pasakyti. Tu graži ir, žinoma, žiūri į veidrodį, bet kaip tai pasakyti! . . . O reikia tvirtai žinoti štai ką: žmogus privalo nuolat žiūrėti į veidrodį. Jeigu jis matys savo kūną, — jam kils noras, kad jis taptų gražesnis, raumeningesnis, sveikesnis. Ir savo veidą reikia dažniau matyti, kad jis būtų šviesus, su giedromis akimis, kad nebūtų lūpose rūškanų raukšlų. Kūnas taip pat veikia sielą, kaip siela kūną. Jei vaikščioji tiesiai, tai ir sulinkusi siela atsitiesi; jei nugynsi niūrumą nuo lūpų, tai jis išnyks ir iš sielos.

Pasuko prie užtvankos į takelį, ėjo pro išlaužtą spragą plytų sienoje, dilgynėmis apaugusioje.

— Na, atsiveikinu. Po vakarieniškas, žiūrėk, ateik į rūmus. Ateisi?

— Aha.

Isanka nuėjo takeliu į namus, o Borka grįžo atgal. Lėtai ėjo uosiu alėja. Saulė jau nusileido. Vakaruose stulpais stovėjo keisti debesys, šiltos, perlų pilkumo spalvos. Tartum iš anapus horizonto būtų tyliai iškilę didžiuliai fontanai ir sustingę orė, ir viešpatautų visai žemei. Borkai nuostabu paliko, kaip tylu aplinkui. Jis sustojo. Už griovelio silpnai al-savo žydyntys rugiai, tartum, sulaukę kvėpavimo, klausėsi kažko. Buvo taip tylu, kad, kai nepastebimas vėjelis staugo sulingavo viršum galvos uosio šakelė, pasirodė, kad ir šakelė gyva, ir lapų šnibždesys savaimingas.

Borka stovėjo, atsišliejęs petimi į uosio kamieną. Vis labiau supo sielą ta užburta tyla. Jis ištarė pusbalsiu:

Yra kažkoks tylus pasaulio metas. . .

Dar keistesnė ir slaptinesnė pasidarė tyla nuo tų slėpiningų žodžių. . . Kaip toliau? Kažkas dar labiau paslaptina ir pranašiška. Tartum ne šiaip eilės, o iškaršusi sibilė lėtai šnibžda mažai suprantamus, ne iš šio pasaulio einančius žodžius. Ir ant jos smailaus smakro — šurkštūs, žili plaukeliai. Bet kaip gi ten toliau?

Ach, kaip gera! Kaip gera! Visas džiaugsmas, visa

šviesa ir laimė, kurių Borka prisigėrė per šį mirgantį mėnesį, staiga kartu užplūdo sielą. Ir visa ji virpėjo dėl jaučiamos, augančios, artėjančios kažkokios palaimos, kuri vardo neturi ir neturės.

Yra kažkoks tylus pasaulio metas. . .

Na, bet kaip ten toliau? . . . Tyluoje kaitroje vos girdimai zvimbė rugiuose mašalai. Už kauburio, nematomame sodžiujė, iš reto amčiojo šuva. Staiga iš ten pasigirdo riedas vaiko juokas, — visai mažas kūdikis džiaugsmingai juokėsi, skardėjo plonų varpeliu. Garsai aiškiai girdimai sklido saulėlydžio šviesoje. Borka linksmai šypsojosi. Ir dar kartą nusikardėjo kūdikio juokas. Ir dar. Ir liovėsi. Borka laukė ilgai, bet nebuvo: matyt, liovėsi judinę ar nunešė į trobą. Pasidarė vėl tylu.

Yra kažkoks tylus pasaulio metas. . .

Ir staiga atmintyje lėtai, įtikinamai iškyla toliau:

Ir tom stebuklų sklidinom dienom

Taika mums iškilmių karietoj matos,

Dangaus šventyklon riedanti šviesion.

Keliu nuo sodžiaus, susikabinę rankomis, ėjo Stenka Verchotinas ir Tania. Kokie puikūs jaunuoliai, ir čia, poilsyje, nemeta visuomeninio darbo. Jis pagelbėjo kaime organizuoti komjaunimo kuopelę, ji išplėtė darbą moterų skyriuje. Ir kaip gražiai eina, susikabinę rankomis, — kokia puiki bičiulių pora!

Prisiartino. Visi kartu nuėjo į rūmus. Borka tarė:

— Na, Stenka, Tanka! Gal daugiau niekuomet nebepasimatysime. Jūs į Maskvą, aš į Leningradą. . . Gražiai mėnesį pagyvenom, tiesa?

Stenka plačiai šypsojosi plačiaskrusčiu, nuskustu veidu.

— Aišku. Ir žinai? Tu man daug davei per šį mėnesį. Pradžioje mane pykino visos tavo heleniškos plonybės, nuolatinės tavo kalbos apie kūną, sveikatą, grožį. O paskui aš įsitikinau, tikroji kūno kultūra kaip tik reikalauja tokių supozinimo ir įsigilinimo ir kad graikai toje srityje buvo nekvaili.

— Draugai mano mieli! Oi, ne kvailiai jie buvo!

Borka stipriai apkabino Stenką ir Tanią per kaklus, ir taip, trise susikabinę, jie priėjo rūmus.

Pavakarieniavo. Į didžiulius

liūs rūmų langus žvelgė žvaigždėta naktis. Baltoje salėje, su neištrintu parketu, skambino fortepjonu, šoko, deklamavo, dainavo. Tamsiai vyšninėje svetainėje, su senoviškais paveikslais sunkiuose rėmuose, prie visų stalų ir stalių lošė šachmatai ir šaškėmis.

Isanka ėjo į svetainę ir iš karto pažino Borką, — iš jo aukšto ūgio, iš stipraus, vyriško balso ir iš to, kad visų aplinkinių akys švitėjo žvalumu ir mintimi.

Borka su pasityčiojančia šypsena įrodinėjo, kad iš kultūrinių priemonių atitraukti žmones nuo rimtų protinių poreikių yra dvi padėtos tikriausios ir nepastebimiausios — futbolas ir šachmatai. Futbolas — silpno proto žmonėms: visas kraujas suteka į kojų raumenis ir smegenims, nieko nebelieka. Sachmatai smegeningiesiems žmonėms. Štai, pažvelkite aplink: nebūtų šachmatų, — vienas knyga skaitytų arba laikraštį, kitas, kas protiška pavargęs, — vaikščiotų, imtųsi sveiko sporto.

—E, kvailys! Pats Leninas šachmatais lošė.

— Atsikirto! Atletui žaisti su dešimtsvariais pasvarais vien poilsis, o mums su tavimi, brolau, tai — darbas, ir dar koks!

Stenka klausėsi patenkinta šypsena, kiti pyko ir aštriai prieštaravo, bet Borka visus sukirto. Isanka seniai pastebėjo — jis visur ieško ginčo, kad pasimiklintų dialektikos, tirtų besiginčijančiųsių psichologiją ir — mėgautųsi savo pranašumu.

Borka pamatė Isanką, baigė ginčą, priėjo prie jos.

— Tokioje tvankybėje sėdi. Einam pasivaikščioti.

Išėjo į terasą, nusileido į parką. Jis norėjo paimti ją už rankos, bet ji atsargiai išlaisvino ją ir nustebusi paklausė:

— Nejaugi tu rimtai taip apie šachmatus?

— Truputį plūrupiau, žinoma, bet apskritai taip ir manau. Apie save patį pasakyčiau: kai galva dirba, geriau paskaitau iš svetimos man srities arba beletristikos. O kai nedirba, — ilsiuosi išmintingiau, negu eikvodamas smegenų fosforą lėlyčių stumdymui po kvadratėlius.

Jis ėjo pagal Oką, ant kalno abiejų aukštų langais švitėjo rūmai, o viršuje virpėjo tankios žvaigždės.

(Bus daugiau)

Daininink

Prieš pusę po 4 metų svetimus namo į Lat atvažiavo m duktė Salije Vilcans su Bershardu.

Jau pusar mes namie artimų mūr kvėpuojame vijos oru, v limosios R Kokia tai n vėl turėti t bausimai, v timose šaly dažniausiai staciųjų žr kas jau pra bar aš su p simenu pra

Mano ir r rija — tai torija tūks visokiausių pio prieža svetimose š

Man 29 r vė ir bevei esu gyvenu karą aš mo pas prof: Karklin i Verą Vilko metais rud serim begy ną Kandav ga išvežė r

Netruku: gos mus ni (anglų oku zona). Kele

BULOV

CATH 17 33

Max

520 QUEE

*****

Keturi Metai Svetur

Dainininkės Ievos Freimans pasakojimas apie latvių gyvenimą DP stovyklose

Prieš pusantro mėnesio, aš po 4 metų klaidžiojimų po svetimus kraštus sugrįžau namo į Latviją. Su manimi atvažiavo mano šešerių metų duktė Salija ir sesuo Alvina Vilcans su mažuoju sūneliu Bershardu.

Jau pusantro mėnesio kaip mes namie tarp giminių ir artimų mums žmonių; mes kvėpuojame gimtosios Latvijos oru, vaikščiojame mylimosios Rygos gatvėmis. Kokia tai neapsakoma laimė vėl turėti tėvynę! Visi karo baisumai, vergai patirti svetimos šalyse tarp svetimų, dažniausiai priešingai nusištačiusių žmonių — tas viskas jau praicity. Bet ir dabar aš su pasibaisėjimu prisimenu praeitį.

Mano ir mano sesers istorija — tai charakteringa istorija tūkstančių latvių, dėl visokiausių karinio laikotarpio priežasčių atsidūrusių svetimos šalyse.

Man 29 metai, aš esu latvė ir beveik visą gyvenimą esu gyvensi Rygoje. Prieš karą aš mokiausi dainavimo pas profesorių Jekabą Karklin ir pas dainininkę Verą Vilko-Verenoką. 1944 metais rudenį, man su seserim begyvenant pas motiną Kandavėje, vokiečiai jėga išvežė mus į Vokietiją.

Netrukus po karo pabaišos mus nusiuntė į Liubeką (anglų okupacinė Vokietijos zona). Keletą mėnesių šimtai

žmonių su mažais vaikais, silpnais seniais ir skurdžiais ryšuliukais buvo varinėjami iš vienos stovyklos į kitą, vieną blogesnę už kitą.

“Walderzee” stovykloje sesuo gavo darbą ligoninėje, už kurį gaudavo 140 markių mėnesiui. Po kiek laiko įsitaisiau ir aš varjete. Už dalyvavimą varjete programoj aš kas vakaras gaudavau po 20 markių. Tačiau tųjų markių vertė buvo menka. Reikalas tame, kad Vokietijoje visi maisto produktai, drabužiai, batai ir kitos pramonės prekės yra išduodamos tik pagal korteles. Korteles gi gauna tiktai vokiečiai. Mes buvome priversti naudotis juoda rinka, o tenai kainos buvo tokios, kad mano taip sunkiai uždirbti pinigai neturėjo jokios vertės. Ypač prieš pinigų reformą, kai ir taip aukštos rinkos kainos pakilo 10-20 kartų.

Beveik visi stovyklos latviai veržė veržiasi namo, tačiau negali to įvykdyti dėl visokiausių gąsdinimų, bausinimų ir grąsinimų.

Antitarybinis, antikomunistinis psichozas, begėdiškiausias melas ir šmeižtas, kvaili gandai, vienas sensacingesnis už kitą apie padėtį Tarybų Sąjungoje bei Tarybų Latvijoje tiesiog užtvėnkia DP stovyklas. Situos gaudus palaiko ir platina antitarybiniai, fašistiniai elementai iš buvusių vokiečių

patarnautojų tarpo; ulmaniniai karininkai, aizsargiai ir kiti latvių nacionalistai. Juos palaiko, jiems pataikauja anglų karo administracijos karininkai.

Taip, pavyzdžiui, propagandą Liubeke vadovauja anglų kariuomenės papulkininkis Tomsonas; jam padeda “Walderzee” stovyklos komendantai, latvis Vikmanis, buvęs ulmaninis karininkas, prisiekęs reakcionierius bei Tarybų Latvijos priešas ir latvis Izands.

Šiuo metu, kai dešimtys tūkstančių latvių sugrįžo tėvynėn, kur vėl tapo laisvais žmonėmis, dirba pagal specialybę, laimingai gyvena su savo giminėmis ir artimaisiais, DP jau sunku apgauti pasakojimais, kad grįžtančius namo latvius tremia į Sibirą. Dėl tos priežasties stovyklų administracija plačiai vartoja jėgą ir terorą.

Prieš keletą mėnesių “Walderzee” stovykloje įvyko sekanti scena. 74-rių metų amžiaus Plostinš, gyvenusi mūsų stovykloje nusprendė sugrįžti į Latviją. Ji susitarė su savo sūnaus žmona Marija Plostinš, kad toji su trimis vaikais atvažiuos į Latviją gavusi iš jo laišką. Kai senutė pradėjo ruošis kelionėn, pas ją atėjo mūsų komendantas Izdans su savo stovyklos policija ir nebekreipdamas dėmesio į jos ašaras, į anūkų bei moterų maldavimus, išmetė ją už stovyklos vartų, nedavęs susirinkti daiktų.

“Walderzee” stovykla ne išimtis. Kas vyksta tenai, charakteringa ir kitoms stovykloms.

Savo gastrolių metu su DP varjete po Vakarų Vokietijos stovyklas man visur teko matyti tą patį. Aš apvažiavau su varjete visas anglų ir amerikiečių zonas, aš buvau Kasely, Frankfurte prie

Raino, Viureburge, Johaništate, Berchtesgadene, Ham-burge, Neuštate, Flencherge, Rentsburge, Lounburge prie Elbos, Braunšveige, Oldenburge, Bremene ir daugelyje kitų miestų. Visur man teko matyti tūkstančius latvių, apgautų ir įbaugintų, bet trokštančius grįžti namo, prie gimtų židinių. Viename Miunchene, stovyklose ir privačių namų pastogėse skursta tūkstančiai latvių, kurie nori grįžti namo, bet taip įbauginti, kad neišdrįsta įvykdyti savo sumanymą.

Dėl visų anksčiau minėtų priežasčių aš nusprendžiau parašyti laišką savo pažįstamiems, pasakyti jiems, kad vėl esu savo gimtoje Rygoje, kuri dabar dar puošnesnė ir puikesnė, negu kad buvo anksčiau. Aš vėl mūsų Latvijos sostinėje, kur virte verda naujas gyvenimas, kur stropiai dirbama atstatant viską, kas karo sugriauta ir kur vyksta nauja didelė statyba.

Kur jūs mano brangios draugės ir draugai, — Skaidrytė Kaševskis iš “Wanderzee” stovyklos ligoninės, Laima Dista, DP varjete šokėja, varjete artistai Druno Klaips ir Janis Zarinš, gerbiamieji Berzinš, vyras ir žmona. Aš rašau iš Rygos. Aš noriu jums pasakyti, kad tarybinė Tėvynė šaukiasi visus garbingus, bet klystančius latvius grįžti tenai, kur juos laukia darbas, mylimas, visas žaizdas gydantis darbas, kur jūsų laukia giminės ir

artimieji jums žmonės. Mes su seserim jau virš mėnesio gyvename su vaikais Rygoje, kur po 4 metų pasiilsim nuo visų vargų, patirtų svetur.

Artimiausiu laiku aš pradėsiu dirbti Rygoje, naujame Muzikinės Komedijos teatre, sesuo — elektro-technikos imonėje “VEF”. Šiuo metu mes gavome pinigų iš tarybinių repatriacijos organų, kurių parama naudojames kol nepradėjome dirbti.

Grįžkite namo ir žinokite, kad tik gimtojoj žemėj, o ne Anglijos ir Belgijos šečtose, ne Kanados bei Brazilijos miškuose jūs rasite savo laimę.

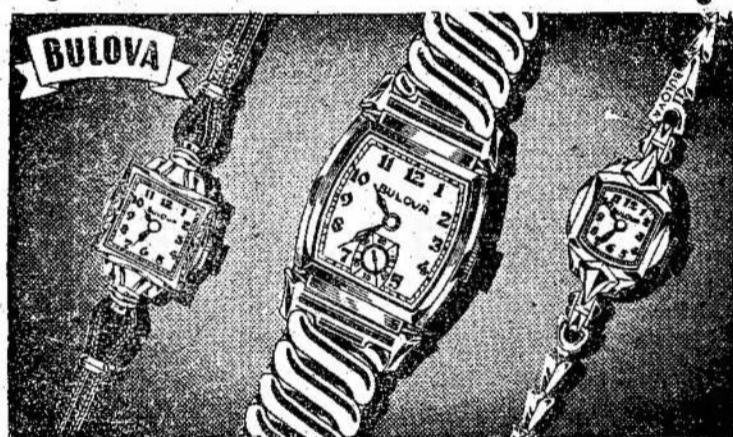
Paieškojimas

Juozas Navasaitis, trys mėnesiai, kai atvykęs iš Europos, paieško savo giminaičių — brolių Vengeliauskų, kilimo iš Lietuvos, Panevėžio apskrities, Subačiaus valsčiaus, Kiaulėnų kaimo. Broliai Vengeliauskai Kanadon yra atvykę prieš Didįjį Karą ir čia gyvena savo nuosavose farmose — farmeriai.

Kas žino, kur gyvena Vengeliauskai, malonėkite pranešti man jų adresą. Iš kalno tariu ačiū.

Mano adresas:

Juozas Navasaitis,
c-o Carter Construction Co.
c-o Box 398,
Belleville, Ont.

CATHERINE 17 jewels \$3750
CADET 15 jewels \$3750
GODDESS of TIME 17 jewels \$3750

Mason Credit Jewellers

520 QUEEN ST. W. — Tel. WA. 1493 — TORONTO, Ont.

FUR COATS

CONEY
PERSIAN \$ 99.00
SEAL
MOUTON

RELIABLE FUR CO.

568 Queen St. W., Toronto
WA. 9294 Atvira iki 9 v. v.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištrina akčių nervus, nuo kurių pareis nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

PRINCESS FASHION FURS

Designers and Creators of fine FUR GARMENTS

Restyling and Repairs Workmanship Guaranteed MODERN

COLD STORAGE PLANT ON THE PREMISES 506 Queen W. 750 Yonge AD. 8884 RA. 8971

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu visų rūšių laikrodžius. Darbas garantuotas — Parduodu visokių rūšių žiedus, auksines ir sidabrines prekes bei Toronto suvenirus — Kainos prieinamos.

Atdara kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro

272 1-2 Queen St. W., Toronto

Stinson's Jewellery

2186 DUNDAS ST. W. — TORONTO

Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias jewellery prekes.

Kaina prieinama. Darbas garantuotas Krautuvė atdara kasdien iki 8 val. vakaro

Harry R. Ranks Company

Laidotuvių Direktorai

Aukščiausias Patarnavimas

— Prieinama Kaina —

Patarnavimas 24 Valandas

455-57 QUEEN ST. W. TORONTO WA. 5370

Pranešimai

Montreal, Que.

Domės

LLD Point St. Charles kuopa rengia žiemos sezono atidarymo smagią vakarienę, šeštadienį, spalio 16 d., 8 v. v., lietuvių salėje, 01234 Charlevoix St.

Kviečiam visus draugiškai dalyvauti. O užganėdinimas užtikrintas. Verdunietės šeiminkės svečius maloniai aptarnaus.

Rengėjai

Susirinkimas

Sekmadienį, spalio 24 dieną, 2 valandą po pietų, įvyks Lietuvių Literatūros Draugijos 137 kuopos mėnesinis narių susirinkimas.

Kadangi vasaros laiku dauguma narių ėmė poilsį ir neskaitlingai dalyvavo susirinkimuose, tai tikimės, kad dabar, orui atvėsus, pasi-stengsite dalyvauti didesnia-me skaičiumi.

Narių pareiga dalyvauti susirinkimuose, imti dalyvu-mą įvairiuose darbuose ir to-kiu būdu prisidėti prie kul-tūrinio ir visuomeninio vei-kimo.

Valdyba

Toronto, Ont.

Choristų Domei

Pagaliau pavyko galutinai susitart su choro mokytoju ir Bangos choro pirmos pamokos įvyks pirmadienį, spalio (Oct.) 18 d., 8 val. vakare, 160 Claremont St.

Prašome visus choristus ir norinčius įstoti į chorą dalyvauti.

Choro Valdyba

Žvaigždės Choro Nariams

Sekmadienį, spalio 17 d., 10 valandą ryto, įvyks pirmos pamokos žvaigždės choro. Visi nariai prašomi laiku atsilankyti. Taipgi prašomi tėvai, turintieji mokyklinio amžiaus vaikų, leisti prie mi-nėto choro.

Choro mokytojos yra tos pačios, kurios ir pernai vedė chorą, Regina Strazevičiūtė, mokytoja, ir B. Varnarskaitė, pianistė.

Lavinimasis dainuoti yra labai svarbus dalykas mūsų

vaikučiams. Jie ne tik užsiima kilniu darbu, bet ir lietuviškai lavinasi. Tad mūsų pareiga žiūrėti, kad kuo daugiau jų dalyvautų.

Choro Komitetas

Windsor, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos 10 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio (Oct.) 17 dieną, 1 val. p.p.

Prašom visus narius būtinai atsilankyti, nes turim labai svarbius draugijos reikalus aptarti.

Kuopos Valdyba

Hamilton, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 2-ros kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, spalio 14 dieną, 7 valandą vakare, Rusų svetainėje, 707 Barton St. E.

Prašau visus narius ir neres dalyvauti, nes yra visokių reikalų aptarimui. Dabar prasideda rudeninis sezonas, tai reikia tartis ką nors kita suruošti dėl organizacijos naudos. Prisilaikykite punktualumo.

Sek. J. A.

Bendri Sokiai

Sūnų ir Dukterų Draugijos 2-ra kuopa ir Lietuvių Literatūros Draugijos 113 kuopa rengia šokius šeštadienį, spalio (October) 16 d., 707 Barton St. E., rusų-karpatų salėje.

Bus užkandžių ir gėrimų, šiltų ir šaltų. Kviečiame visus lietuvius atvykti ir pasilinksinti bendrame lietuvių būryje.

Pradžią 7 valandą vakaro. Pareng. Komisija

Ruoškimės Dideliam Maskaradui

TORONTO. — Iš anksto pranešame, kad Sūnų ir Dukterų Draugijos ruošiamas metinis maskaradas įvyks šeštadienį, lapkričio 6 d. Jau nuo dabar visus lietuvius kviečiame pasiruošti ir dalyvauti tame maskarade.

Draugijos parengimų komisija apdovanos visus dalyvaujančius maskarade. Tie

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirmą Kuopa Rengia

Linksmą Balių

Šeštadienį, Spalio 23 Dieną

Lietuvių Svetainėj
(160 Claremont St.)

Visi nariai ir simpatikai kviečiami ateiti ir pasilinksinti

Pradžią 7 valandą vakaro

Valdyba

Mičurino Biologijos Mokslo Pergalė

(Atkelta nuo 7 pusl.)
siginklavę, bet galėjo remtis nenuginčijamais gausiais ir praktiškais konkrečiais socialistiniame žemės ūkyje įgyvendintais laimėjimais.

Jau pats I. V. Mičurinas sukūrė daugiau kaip 300 naujų vaisių ir uogų kultūrų rūšių, kurios žymiai pranašesnės derlingumu, atsparumu šalčiui ir skonio ypatybėmis už daugelį senųjų rūšių. T. D. Lisenko, vystydamas mičurinį biologijos mokslą sukūrė augalų stadijinio vystymosi teoriją. Jis taip pat sukūrė augalų jarozivacijos metodą ir motinių porų atrinkimo metodą selekciijoje. Tai pagreitino selekcijos procesą ir įgalino planinti tam tikro vegetacinio periodo augalų veislių išvedimą. Seniau šalies pietuose bulvės neaugo, išsigimdavo. Stadijinio vystymosi teorija paremti Lisenko pasiūlymų

maskarado dalyviai, kurie bus idomiausiai pasirėdę, gaus tris speciales dovanas.

Paprastai maskaradų pasekmingumas ir jų įvairumas bei linksmumas daugiausiai priklauso nuo daugumo kaukėmis ir įvairaus pasirėdymo publikos. Mes nuolankiai kviečiame pagarsėjusius "čikagietes" čigones, kitų tautų bei rasių ar klasių "atstovus". Dėkime visas pastangas, kad maskaradas būtų pilnoje to žodžio prasmėje maskaradas. Maskarado ruošėjai linkėtume, kad visi šiame parengime dalyvaujanti būtų vienaip ar kitaip maskaradiškai pasirėdę. Ši pasilinksminimo iškilmė įvyks Draugijos salėje, 160 Claremont St.

J. Martinonis

M. W. Kellermann ADVOKATAS

371 Bay St., Toronto
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232

vairių augalų sėklų pagerinimas, moderniausi dirvos paruošimo metodai pakėlė visos šalies laukų našumą, tarybinį žemės ūkį padarė pažangiausiu visame pasaulyje.

V. I. Lenino vardo Visasąjunginės Žemės Ūkio Mokslų Akademijos sesijos reikšmė yra ta, kad čia buvo suduotas galutinis smūgis veismaininkams ir jų sekėjams, aukštai iškelta mičurinės krypties vėliava, pademonstruota tos krypties mokslinės argumentacijos galybė, jos glaudūs ryšiai su liaudimi, jos kova už komunizmą.

Tarybinė liaudis su pasitenkinimu atžymi tolimesnius mūsų mokslininkų laimėjimus ir karštai paremia drąsiųjų novatorių-mičurininkų armiją, kurią su dideliu rūpestingumu ir meile išauklėjo tarybinė vyriausybė, Lenino-Stalino partija ir mūsų didysis Stalinas.

V. Kurinis

WASHINGTON. — Teisingumo departamentas įsakė FBI ištirti, kaip kongresmanas Parnell Thomas, neamerikinio komiteto pirmininkas, tvarko savo kongresinį ofisą.

Septyniolika New Jersey valstijos advokatų kaltina jį, kad jis samdydamas savo giminės, dalį jų algos pasilieka sau.

Isigykite

Angliškai-Lietuvišką ŽODYNĄ

Šiomis dienomis Liaudies Balsas gavo keliolika Angliškai-Lietuviškų Žodynų. Norintieji isigyti tą žodyną, tuojau siųskite užsakymus.

Žodynas nedidelio formato (4 x 6), 400 puslapių, kietais audeklo apdarais. Kaina su persiuntimu \$3.00.

Su užsakymais prašome prisiųsti ir mokestį. Užsakymus siųskite Liaudies Balsu adresu.

A. GARBENIS
Fotografas

Jūsų Vestuvių Paveikslas

Linksmiausia atmintis Jūsų gyvenime.
Pigesnės kainos savo tautiečiams.

Telefonuokite dėl apointmento KE. 5364

LAFAYETTE STUDIO

2182 DUNDAS ST. W. TORONTO

ELITE FUR CO.

"Tiesiai iš Dirbtuvės Vilkėjimui"

994 DUNDAS ST. W. Toronto Tel. LL. 6134

Kur Jūs Rasite Didelį Pasirinkimą Aukštos Rūšies Futrų, Pasiūtų Sulig Vėliausios Mados

Telefonuokit Mums, Kada Norėsit Pasidėti Futras Vasarai